ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

6. X 1989. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LI • 12000 ДИН • БРОЈ 1971

КО СТОЈИ ИЗА ЦРТАНИХ ЈУНАКА:

ЉУДИ СА 1000 ГЛАСОВА

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD, Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 8,40 SEK, Аустрија 13,00 ATS, Грчка 160 GRD

Веровали или не!

Рипли

КАМЕНИ МОСТ

НА ОСТРВУ МАУРИЦИЈУСУ У ИНДИЈСКОМ ОКЕАНУ ГРАДИТЕЉСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

ДОМОРОЦИ

ИЗ ГАРВХАЛА У ИНДИЈИ, ПРЕМА ЈЕДНОМ СТАРОМ ОБИЧАЈУ, СМЕЈУ ДА ПРИПРЕМАЈУ ХРАНУ САМО БЕЗ ОДЕЋЕ.

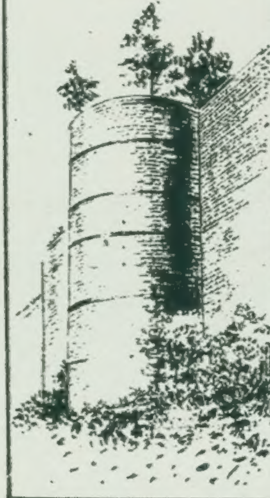

ДИЈАМАНТИ

НАЈТВРЂЕ И НАЈСЈАЈНИЈЕ ДРАГО КАМЕЊЕ, ПРЕМА ВЕРОВАЊУ, ЉУДИМА ДОНОСИ **СРЕЋУ, ЉУБАВ, СНАГУ И ХРАБРОСТ.**

ПСЕЋА ТВРЂАВА

КУЛУ ВИСОКУ 23 МЕТРА У ШИНОНУ (ФРАНЦУСКА) ПОДИГАО ЈЕ КРАЉ ФИЛИП II КАО ШТЕНАРУ ЗА СВОЈЕ ПСЕ. ТРИ ДРВЕТА НА ВРХУ ЗАСАЂЕНА СУ У СПОМЕН ПАСА УГИНУЛИХ У КУЛИ.

КАМЕНА ПЛОЧА

СА ХИЈЕРОГЛИФИМА ОТКРИВЕНА У ВЕРАКРУЗУ (МЕКСИКО) ОПИСУЈЕ ДОГАЂАЈЕ ОД 142. ДО 153. ГОДИНЕ И ВЕРОВАТНО ЈЕ ПРВИ ОПШИРНИЈИ ПИСАНИ ДОКУМЕНТ НОВОГ СВЕТА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● личне компјутере у САД највише користе – деца, показало је истраживање Роберта Каминског: 74 одсто „дијалога” с кућним компјутерима воде ђаци, од тога 28 одсто чине ученици основних школа. Иначе, Американци највише користе личне компјутере за видео игре, затим за учење и, најзад, за вођење кућних буџета.

●●● прва холограмска марка пуштена је у продају у Аустралији. Три и по милиона ових оригиналних марака разграбљено је за три дана тако да су већ данас постали филателистичка реткост.

●●● фризери Тери Карден и Кристофер Морисон из града Орланда у држави Флориди (САД) ушли су у Гинисову књигу рекорда: направили су највећу фризуру на свету. Висока је два метра. Да би је „изградили” употребили су 22 бочице с лаком, више од десет метара уметака (шињона) од природне људске косе, 2,6 метра тила и двеста укосница. Радили су целу недељу, помагало им је пет фризера, а модел је била стрипљива Лаура Кели.

●●● у Франкфурту на Мајни направљен је највећи бицикл на свету који ће, надају се његови конструктори, ући у Гинисову књигу рекорда. Дужина бицикла је 6,25 метра, а пречник точкова 2,5 метра.

●●● амерички ентомолог Едгар Шоу предложио је нови начин борбе са штетним инсектима који нападају јагоде, без примене хемијских средстава. По његовом нацрту направљен је велики усисивач са четири црева тако да одједном хвата четири леје. Ваздушна струја увлачи штеточине и баца их право на јак вентилатор који гарантовано не преживљавају.

●●● на острву Мадери изводе се експерименти са пластичним страшилима на надувавање. Сваких двадесет минута синтетичка лутка која се надувава компресором (а он ради на акумулатор) направи пет наглих чучњева уз пратњу завијања сирене.

Илустровао: Предраг Милићевић

ЏАЈА ПАТАК

ДОБАР ДАН! ОВДЕ КОМПАНИЈА БАЈЕ ПАТКА!

ЖАО МИ ЈЕ, ПОГРЕШИЛИ СТЕ БРОЈ! МИ НЕМАМО НИКАКВЕ ВЕЗЕ СА ТРУБАМА!

ЈЕ Л' НЕКО ПОГРЕШИО БРОЈ ДОК САМ ЈА БИО ОДСУТАН?

ДА, ГОСПОДИНЕ БАЈО! ЗВАЛИ СУ ИЗ ПРОДАВНИЦЕ „МУЗИКА"! РЕКЛИ СУ ДА ЋЕ НАС ТУЖИТИ ЗАТО ШТО СМО ИМ ПОСЛАЛИ НЕИСПРАВНЕ ТРУБЕ!
ОДЛИЧНО!

А НЕКИ ГВОЗДЕНКО МЕХУРИЋ ЈЕ ЗВАО И РЕКАО ДА ОТКАЗУЈЕ ПОШИЉКУ ОД ДЕСЕТ МИЛИОНА ЗА ПРЕДУЗЕЋЕ „МОЈА КУЋА"!
СЈАЈНО!

О, ХВАЛА ВАМ, ГЕРТРУДА! ОБАВЕСТИТЕ МЕ АКО СЕ ЈОШ НЕКО ЈАВИ!

ЗАШТО ГА ТОЛИКО ЗАНИМАЈУ ПОГРЕШНИ ПОЗИВИ?
Distributed by King Features Syndicate

ГОСН' БАЈА ОБОЖАВА ДА ЧУЈЕ СВЕ ПРОБЛЕМЕ КОЈЕ **ОН НЕ МОРА ДА РЕШИ!**
3-26
© 1989 The Walt Disney Company All Rights Reserved

ГО – НАЈСТАРИЈА МИСАОНА ИГРА

КАМЕНА ВОЈСКА ОСВАЈА СВЕТ

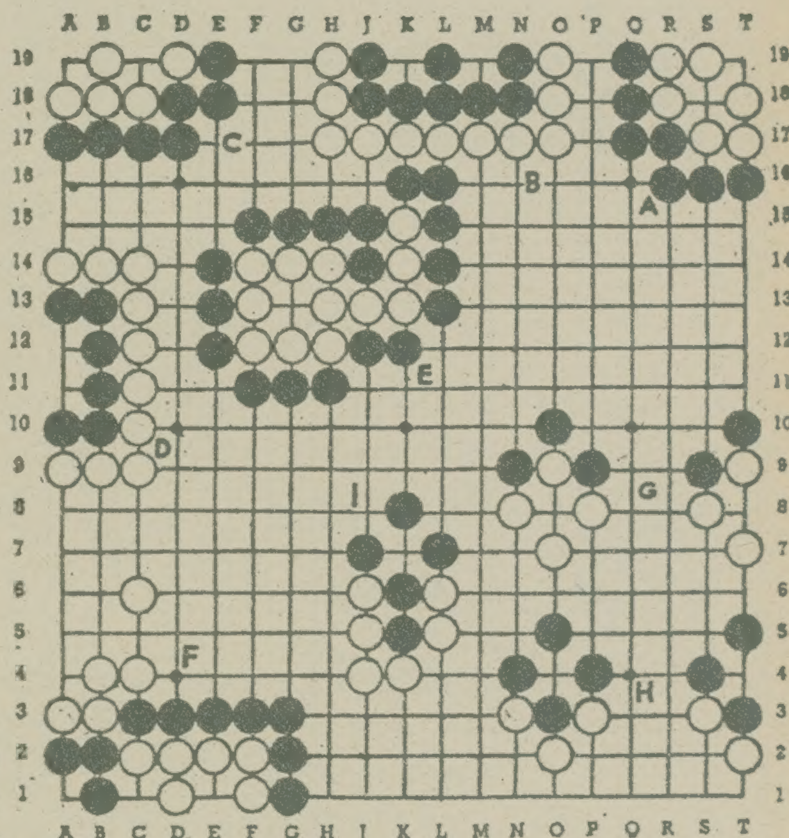
Древну игру бескрајне комбинаторике са Далеког истока дуго су, поред књижевности, музике, сликарства, сматрали уметношћу

За **го,** или **вај чи** или **бандук,** у земљама Далеког истока знало се пре више од четири хиљаде година, и од тада правила се нису мењала.

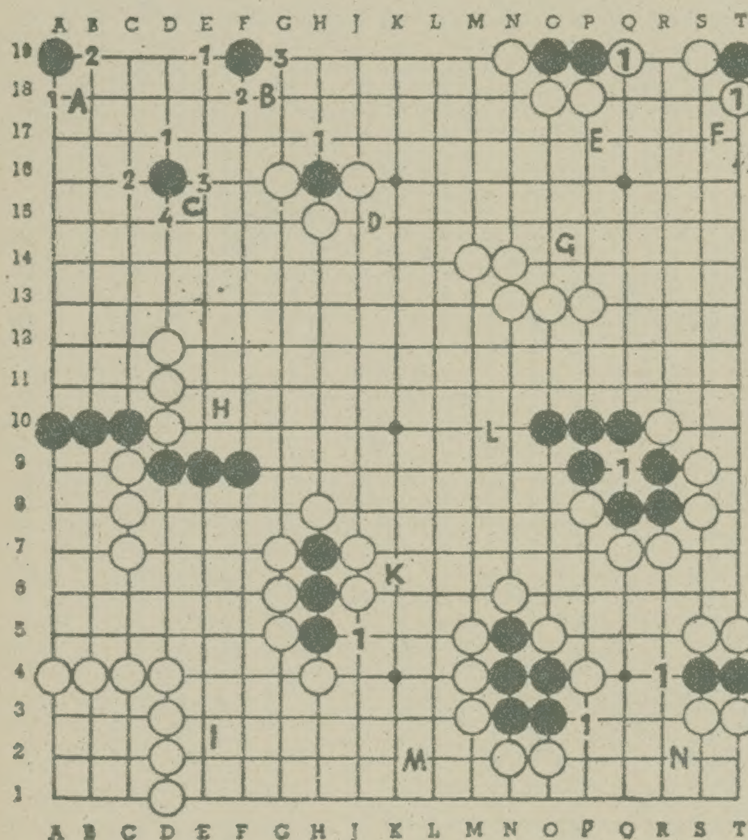
Још 500. године пре наше ере кинески филозоф Конфучије писао је о мисаоној игри бескрајних могућности, много маштовитијој од шаха. Док у шаху за прва два потеза има 400 комбинација, у гоу тај број износи 129.960!

О настанку игре постоји више прича и разних легенди, почев од оне да ју је измислио кинески цар Суна да би свог сина научио мудрости и маштовитости, до смеле претпоставке да је го стигао равно из космоса.

Из Кине, своје постојбине, игра је у 7. веку преко Кореје стигла у Јапан где је убрзо постала веома популарна. Данас је обавезан предмет на медицинским факултетима у Јапану и сматрају је националном игром. Ни у Кини није запостављена: од 800 сати спортског програма кинеска телевизија 150 посвећује гоу.

СЛИКА 2

СЛИКА 1

Први европски го клуб отворен је у нашој земљи, у Пули, пре првог светског рата. Игру су донели поморци са путовања по Далеком истоку. Рат је прекинуо ширење игре и тек после пола века, тачније 1961. године, капетан Ервин Финк основао је у Љубљани клуб и окупио велики број младих које је го веома брзо освојио. Сада у нашој земљи има око тридесет го клубова. Такмичења се одржавају редовно, а недавно се у Нишу око 300 играча гоа борило за титулу европског првака.

Тренутно, го је најмасовнија игра на свету, са највише регистрованих играча.

Црни игра први

Два играча боре се за освајање простора, на посебној плочи величине 41 × 45 центиметара, помоћу 180 црних и 180 белих фигура које се израђују од пресованог стакла или пластике а зову се каменови. Све фигуре имају исту вредност. Плоча има 19 хоризонталних и 19 вертикалних линија које се међусобно секу у 361 тачки. То су сецишта или пресецј у које се постављају фигуре.

Игру почиње црни стављањем каменова на плочу. Једном стављени камен више се не помера, осим у случају заробљавања. Заробљеним се сматра један или више каменова исте боје које је противник са свих страна опколио својим каменовима. Они се скидају са табле и чувају да би на крају партије били обрачунати. Сваки заробљен камен вреди један поен.

Ако му одговара, играч може да пропусти потез и у том случају његов партнер игра два потеза узастопно. То се обично дешава на крају партије кад постоји могућност да се освоји неки поен више. Уступци у току партије воде у губитак.

Главни циљ игре је освајање простора, територије. То су сви слободни пресеци окружени каменовима исте боје. Сваки празан пресек вреди један поен. Пресеци на којима се налазе каменови не сматрају се простором и не бодују се.

Самоубиство – забрањено!

Камен на табли има четири суседна пресека који су са њим повезани линијама – слика 1-Ц. Такви пресеци се називају слободе. Камен на ивици табле има три слободе – слика 1-Б, а у углу само две – слика 1-А. Ако се два или више каменова исте боје налазе на суседним пресецима, они се међу собом повезују у групу. На слици 1-Г приказано је пет повезаних белих каменова. Такве групе зову се **вериге** или **ланци.**

На слици 1-Х приказане су две беле и две црне групе које међусобно нису повезане, јер се повезивање не може остварити по дијагонали.

Други циљ игре је заробљавање противничких каменова. То се постиже када се све слободе једног камена или групе заузму каменовима супротне боје. Такви каменови се сматрају заробљеним, склањају са плоче и чувају за обрачун при одређивању победника. Ако бели, на слици 1-Д, Е, Ф, К, Л, М, Н стави камен на пресек 1, заробиће црне каменове и може их склонити са табле.

Не дозвољава се потез којим би играч свом камену или групи каменова одузео последњу слободу. Такав потез се назива самоубиство. На пример: бели у позицији на слици 2-Б не би смео да постави камен на К-19 и М-19, а на слици 2-А на пресек Т-19 и С-18. Такав потез се, међутим, сме одиграти ако се тиме заробљава један или више противничких каменова. Тако на слици 2-Е црни сме да стави свој камен на Г-13, јер тиме заробљава белу групу и њеним склањањем са табле ствара себи нове слободе.

Групе каменова које се уопште не могу заробити чине такозване живе групе. Једна таква група је приказана на слици 2-Б. Бели је опколио црну групу са спољне стране и црном су остале још само две слободе. Да би га заробио, бели мора да стави своје каменове на та два пресека. Али, ако бели стави камен на било који од та два пресека, црна група има још једну слободу, а бели нема ниједну, па би такав потез значио самоубиство, што је у овој игри забрањено. Из тих разлога бели не може да зароби групу на слици 2-Б. Да би група била жива мора да има најмање два одвојена слободна пресека у свом саставу а такви пресеци зову се **очи.**

Крај игре – мирољубив!

У игри го постоје две изузетне позиције. Прва се зове **ко.** На слици 2-Г црни је на потезу и може да зароби један бели камен. Ако то уради, настаје позиција 2-Х. Сада црни камен има само једну слободу и изгледа као да га бели може заробити, чиме би опет дошли у позицију 2-Г. Тако би се наизменично понављале ове позиције до бесконачности. Због тога је уведено ограничење: ако се зароби противников камен, супротна страна не сме да зароби управо одиграни камен док не повуче други потез. Бели на слици 2-Х не може да зароби црни камен већ мора да игра на другој страни табле. Ако црни не спасе свој усамљени камен, бели га у следећем потезу може узети. Ако се заробљава више од једног камена, позиција није ко.

Друга изузетна позиција је **секи.** Настаје када ниједан играч неће да повуче потез јер њиме губи поене. Ту ситуацију имамо на слици 2-Ф. У таквим позицијама слободни пресеци се не рачунају ни једном ни другом играчу.

Партија се сматра завршеном када је простор међу играчима подељен а групе њихових каменова се граниче међусобно. У таквој позицији ни један играч не може да повећа свој простор, смањи противников или зароби неки камен. Играч на потезу пасира, односно препушта противнику потез. Противник такође пасира и игра је завршена.

Дотадашњи „љути противници" веома мирољубиво приступају проглашењу победника пошто су се споразумели да је игра завршена. Најпре се пребројавају празни пресеци, па онда заробљеници. Збир поена једног и другог играча показује ко је победник, а резултат је разлика између два збира.

Партија не може да буде завршена нерешеним резултатом, јер црни као први даје белом пет каменова у вредности од пет и по поена, што при обрачуну утиче на разлику, односно победника. Иначе, партија се може прекинути уколико један од играча процени да нема шанси и преда се.

На слици број 3 приказана је једна завршена партија. Покушајте да пребројите поене и прогласите победника.

И. М.

СЛИКА 3

КЈУОВИ И ДАНИ

Као и у шаху, у гоу постоје категорије играча. Почиње се од 25. до првог кјуа, а касније се стиче звање мајстора, од првог до седмог дана.

Професионалци се боре за назив од првог до деветог дана и напредују знатно теже. Током године морају да освоје низ запажених резултата. Тренутно у свету има само десетак играча са највишим звањем – девети дан.

АКО ВАС ЗАНИМА ГО

Сва обавештења добићете ако пишете или се обратите телефоном секретару Го савеза Србије:
Коста Анђелић
III булевар 42/2
11070 Нови Београд
Можете позвати и телефон: 132-895.

ТАБЛА ЗА ИГРАЊЕ ЈЕ НА 34. СТРАНИ

Битка код Таранта:

ГЕНЕРАЛНА ПРОБА ЗА ПЕРЛ ХАРБОР

Британски адмирали сматрали су да је план сулуд, Италијани напад уопште нису очекивали, а када је све било завршено у обавештајним службама завладала је необична живост. У колу шпијунаже важна улога припала је Југословену Душану Попову

Нешто после осам увече, 11. новембра 1940. године на небу изнад италијанске поморске базе у Таранту појавио се непријатељски хидроавион. Дат је знак за узбуну, противавионска одбрана засула га је паљбом и авион се у оштром луку изгубио на хоризонту.

Заповедник базе адмирал Артуро Рикарди слегнуо је раменима. Још један британски извиђачки авион на путу за Малту, помислио је и наредио прекид узбуне. Догађај га ни најмање није узнемирио. Зашто би? Таранто је био најобезбеђенија лука у читавом Медитерану.

Орвил Рајт, претпостављамо?

Одбрамбени обруч састојао се од 80 баражних балона, 21 батерије противваздушне одбране са 101 топом, готово 200 тешких и лаких митраљеза, 13 хиљада метара противторпедних мрежа и наоружања усидрених бродова. Једанаестог новембра увече у луци се љуљушкала главнина италијанске флоте: 6 бојних бродова, 9 крстарица, 27 разарача, 16 подморница и четрдесетак торпедних чамаца.

У Адмиралитету у Риму владало је уверење да никоме при чистој свести не би пало на памет да нападне Таранто. Лондон је у потпуности делио ово мишљење. Таранто је једноставно неосвојив...

Један од ретких који је на читаву ствар гледао друкчије био је главнокомандујући британске медитеранске флоте адмирал Ендрју Канингем. По њему су непријатељски бродови, усидрени у луци и без простора за маневрисање, представљали идеалне мете за напад из ваздуха, под условом да се авиони прво некако провуку кроз непријатељску противваздушну одбрану. Ако изгледи за успех и нису били велики, Канингем је сматрао да вреди покушати. На крају је у то убедио и Лондон.

Добар део Адмиралитета и даље је мислио како је читав план сулуд, а када се још сазнало који је тип авиона Канингем одабрао за операцију, неверници су дефинитивно поверовали како су у праву. Тај човек мора да је сишао с ума! „Фери свордфиш"! Па те скаламерије су се одржавале у ваздуху само уз помоћ провиђења.

На први поглед, избор је заиста био несхватљив. Радило се о двокрилцима са фиксираним стајним трапом, отвореном пилотском кабином, крилима пресвученим платном, фиксираним бројем обртаја елисе и максималном брзином од 222 километара на час – без торпеда... Кад год би се нека од ових безнадежно застарелих летелица спустила на писту међу „спитфајере" и сличне авионе, РАФ-овци су пилоте дочекивали поздравом: „Орвил Рајт, претпостављамо?"

Само, скаламерије су баш захваљујући својој конструкцији биле изузетно покретљиве при малим брзинама и због тога као створене за прецизно избацивање торпеда. Уз то су могле да се спусте на свега 5,5 метара висине и да уз мало среће при том избегну сваку успутну препреку. У Таранту се показало колико је то значајно. Смешни двокрилци провлачили су се ИСПОД противавионске ватре непријатеља.

Мреже су гњаважа...

Пошто је обавио задатак, авион чију је појаву адмирал Рикардо тако олако отписао као неважну вратио се на британски носач авиона „Иластријус". Ни један од италијанских бродова мета није у последњем часу исловио из луке. За заповедника брода адмирала Артура Листера био је то знак да напад може да почне.

Те ноћи је Енглезима штошта ишло наруку. Дан раније, олујни ветар отргао је 60 италијанских баражних балона. Мада су следећег дана екипе без предаха радиле на њиховом постављању, када је ноћ пала у ваздуху је лебдело свега 27 балона.

Друга олакшавајућа околност није имала никакве везе са срећом него са адмиралом Артуром Рикардијем. Противторпедне мреже биле су разапете на улазу у луку и испред флоте, али не и на самим бродовима. Адмирал је био релативно способан командант, изузме ли се његова претерана попустљивост према потчињенима који заузврат нису увек извршавали његова наређења.

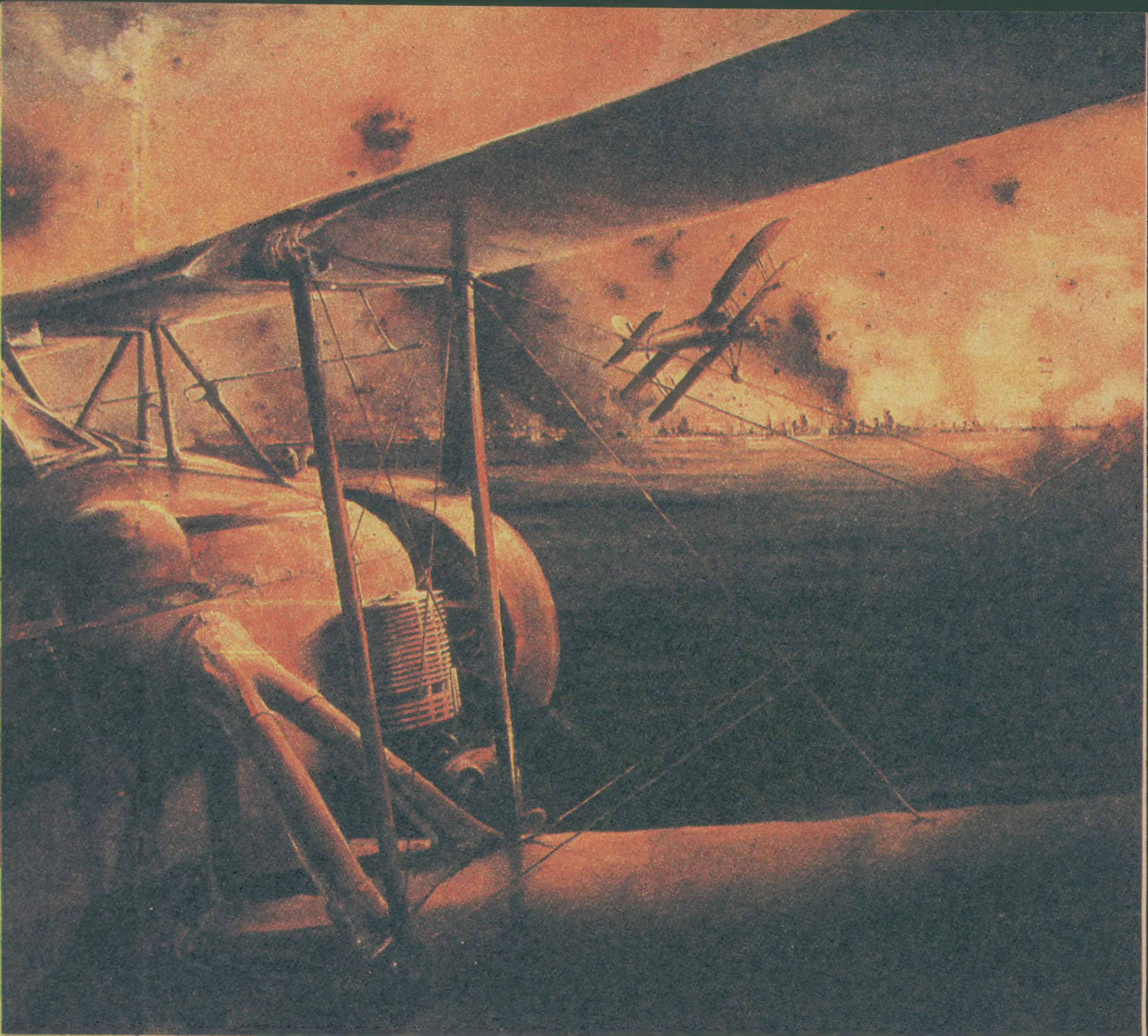
Заповедници бродова усидрених у Таранту 11. новембра у ствари су само делили општеприхваћено мишљење у морнарици. Мреже, познатије као кринолине, тешке су, гломазне и ометају саобраћај у луци... Сходно томе, у ноћи када је напад извршен бродске мреже на италијанској флоти нису биле причвршћене.

Висиле су тако да су штитиле бродове и то само до тачке максималног газа. Сматрало се да су тако како су постављене сасвим довољна заштита. То је могло да буде тачно да Енглези у међувремену нису произвели торпедо са дрвеним крилцима и магнетским упаљачем. Ново оружје дејствовало је на малим дубинама и било подешено да експлодира при проласку испод кобилице брода – дакле, испод мрежа.

Напад је почео у 22 часа и 50 минута. До 2 часа и 50 минута 12. новембра од 21 двокрилца колико је учествовало у бици на „Иластријус" вратили су се сви изузев два авиона оборена у нападу. Погинулих: четворо.

Снимци направљени из извиђачких авиона следећег дана потврдили су оно што су пилоти скаламерија већ знали: победа! У нападу је потопљен бојни брод „Кавоур", тешко оштећени бојни бродови „Литорио" и „Дулио", лакше крстарица „Тренто" и два разарача. Уништено је складиште нафте, база за хидроавионе претворена је у рушевине из којих се пут неба још уздизао стуб дима. Једним ударцем, преполовљен је број бојних бродова италијанске морнарице.

Неколико дана касније, остатак флоте исловио је из Таранта у правцу безбедније луке у

Напуљу. Италија је изгубила превласт на Средоземном мору.

Подметаљка двоструког агента!

У обавештајним службама Немачке и Јапана завладала је необична живост. Британски агенти сазнали су да је један високи службеник Абвера омогућио члану јапанске војне мисије да отпутује на лице места и лично се упозна са свим појединостима операције. По чему је то Таранто био толико занимљив за Јапан?

Одговор се налазио у две фасцикле са извештајима јапанских војних аташеа из Лондона и Рима које су убрзо после напада лежале на столу заповедника јапанске пацифичке флоте адмирала Јамамотоа. Извештаји су потврђивали податак да су Енглези употребили крилца како би се у плиткој луци торпеда кретала праволинијски чиме је избегнуто непожељно „шврљање". Дубина луке у Таранту износила је између 16 и 25 метара. Да ли је тако нешто изводљиво и при упола мањој дубини? После Таранта, Јамамото је био уверен да јесте. Његов план за изненадни напад на Перл Харбор је; дакле, ипак био остварљив...

У међувремену је британска обавештајна служба дознала нешто заиста необично од двоструког агента Абвера и Интелиџенс сервиса, Југословена Душка Попова. Попов је од немачке обавештајне службе добио задатак да прикупи што више података о америчкој бази Перл Харбор. По мишљењу Интелиџенс сервиса, Немцима те информације свакако нису биле од богзна какве користи. Једини логичан закључак намеравали су да их проследе Токију. Попов је добио други задатак: сместа обавестити Американце.

Американац на кога је Попов био упућен звао се Едгар Ј. Хувер. Директор FBI је саслушао агента Попова, а онда све отписао као намештаљку немачке обавештајне службе. Није познато да ли је Хувер податке које му је Попов дао уопште проследио војној обавештајној служби.

Што се америчке морнарице тиче, у њој су се и даље чврсто држали две заблуде – да је употреба торпеда у плиткој луци немогућа и да су противторпедне мреже непотребна гњаважа. Заповедник америчке пацифичке флоте адмирал Кимел изразио је то овако: „Док се не нађе нешто боље, нема потребе да се овој области испоручују противторпедне мреже." У Перл Харбору их заиста није ни било.

До новембра 1941. године Јапанци су решили питање примене торпеда на малим дубинама и то на истоветан начин као и Британци у Таранту – опремили су их дрвеним крилцима.

Порука коју је 5. децембра јапански агент из Перл Харбора упутио Јамамотоовој флоти која се пуном паром приближавала Хавајима: „Бојни бродови без кринолина."

Таранто је послужио као генерална проба за Перл Харбор. Баш као што је двоструки агент Душко Попов и упозоравао.

М. Илић

– Седите, Попове – рекао је Хувер заваљен иза писаћег стола.

Гледао ме је као да сам безобразно штене које се помокрило на његов тепих...

– Ја водим најчистију и најморалнију полицију на свету – загрмео је – а ви сте дошли ниоткуда и за само шест недеља успели да се ува-

Душан Попов, тајни агент 001

КАКО ЈЕ ТРИЦИКЛ ВОЗИО ИВАНА

Сви су се насмејали када је, на једној конференцији за штампу, Јан Флеминг рекао да Џемс Бонд није измишљена личност. Творац тајног агента 007, некада и сам агент, додао је да је чак радио с тим човеком. Нешто касније, кад више није био на удару Закона о службеној тајни, проговорио је један од највећих обавештајаца другог светског рата

лите у луксузни апартман на Парк авенији, да бесомучно гањате филмске глумице и да својим примером кварите моје функционере. Знајте да ја то нећу да трпим!

Ударио је шаком по столу као да жели те речи да попут ексера забије у моју главу...

– Ви сте као сви двоструки агенти. Мољакате од нас податке да бисте их лепо продавали Немцима, да бисте тако зарадили гомилу пара и могли и даље да живите као плејбој...

Цео разговор између свемоћног шефа америчке обавештајне службе Едгара Хувера и немачко-енглеског агента Душана Попова трајао је циглих пет минута. Завршен је овако:

– Срећан вам пут – заурлао је за мном. – Баш ми је драго што смо вас се решили...

Док сам се пешице враћао кући, мислио сам да је Хувер једна од највећих будала на које сам икада налетео. Био сам више ужаснут него огорчен. Мој морал пао је на најнижу тачку од времена бега британских трупа из Денкерка, јер је било јасно да Хувер поклања Немцима и Јапанцима на сребрном тањиру необично важну победу...

Бомба у ауту

Овако је у аутобиографској књизи „Трицикл" – за коју је од издавача добио 125 хиљада долара и која је преведена на 17 језика – Душан Попов описао сусрет са Едгаром Хувером, шефом FBI и, без двоумљења, оптужио га да је главни кривац за катастрофалан пораз америчке пацифичке флоте код Перл Харбора, 7. децембра 1941.

Наиме, четири месеца раније Попов је по налогу Абвера, немачке војне обавештајне службе, а уз сагласност британског Интелиџенс сервиса, из Лисабона одлетео за Сједињене Државе са задатком да ту створи шпијунску мрежу. Уз пут је добио и упитник да тачно утврди локацију складишта муниције и депоа мина, број гатова, скице аеродрома, дубину воде у луци Перл Харбор, испита ситуацију са мрежама за заштиту од торпеда... И још много детаља везаних за највећу америчку поморску базу на Пацифику.

Све ово стигло је на сто Едгара Хувера. Даља судбина ових, тада изузетно поверљивих података не зна се. Седмог децембра 1941. Душан Попов се налазио на броду, на путу од Рио де Жанеира према САД, кад је капетан објавио вест да је Перл Харбор нападнут. Како се никакви детаљни нису знали, Попов се славодобитно смешио:

„Била је то вест на коју сам чекао. Нисам смео ништа ником да кажем како бих смањио напетост мојих сапутника, али сам био уверен да је америчка флота однела велику победу над Јапанцима. Био сам веома, веома поносан што сам ја упозорио Американце четири месеца унапред. Какав мора да је био дочек који су приредили Јапанцима. Корачао сам палубом тамо-амо. Не, нисам корачао, лебдео сам ликујући."

Много година касније – када више није био на удару Закона о службеној тајни (Official Secrets Act), што је значило да се не сме писнути о ономе шта се радило – Душан Попов је за новине рекао следеће:

– Почетком 1944. мој „јагуар" је у Лисабону разнела експлозија бомбе. Неко је потурио. После провере, утврдио сам да то нису учинили ни Енглези ни Немци. Остају само Американци. Хтели су да ми запуше уста јер сам могао да будем незгодан сведок за њихово понижење код Перл Харбора...

Придружи се руљи, да је уништиш

Прича о Душану Попову, једном од највећих обавештајаца последњег великог рата, почиње у бару „Српског краља" у Београду, у јануару 1940. Јохан Јебсен, његов немачки пријатељ из дана када је студирао у Фрајбургу и човек који га је извукао из затвора тамошњег Гестапоа, понудио му је да за Абвер од својих београдских француских пријатеља сазна на кога од њихових политичара Немци могу да рачунају када умарширају у „град светлости".

Уз дупле вискије без соде, богати немачки индустријалац се загонетно насмешио и рекао му:

– Ако желиш да уништиш руљу, онда јој се придружи!

Свој први шпијунски извештај Душан Попов направио је у два примерка: један за Абвер а други је предао мистер Деву, првом секретару британске амбасаде у Београду. И тих првих дана, сасвим неискусан, умало да страда. „Провалио" га је Божидар, шофер његовог оца који је шпијунирао за Немце: известио је надлежне да је младог господара Попова шест пута за три недеље возио у Улицу Милоша Великог и заустављао испред зграде британске амбасаде. Спасао га је Јебсен који је на време открио извештај. Божидара је исте вечери згазио воз.

После провера у лисабонској централи Абвера, на којима се морао сетити и неких детаља из свог живота за које је мислио да их је апсолутно заборавио, Душан Попов – под конспиративним именом Иван – убачен је у Енглеску да, као најдрагоценији и најпоузданији обавештајац Абвера, тамо разграна шпијунску мрежу. У Лондону је одмах одређен за рад у тзв. Комитету обмањивања британског Интелиџенс сервиса, основаног са задатком да управља сложеним пословима употребе двоструких агената, односно да подваљује непријатељу тако што му преко сопствених агената шаље обавештења која ће га доводити у забуну.

Још на првом сусрету његов енглески шеф Стјуарт Мензис овако га је оценио:

„Ви сте поштени, али немате скрупула. Ваши нагони и интуиција јачи су од ваше интелигенције, а она је далеко изнад просечне. Вас никад не мучи савест. Ви сте у исти мах ментално кратковиди и далековиди. Амбициозни сте и безобзирни према другим људима, а можете бити и окрутни, али је то животињска а не нека болећива окрутност. Ви радо враћате људима

мило за драго, радо враћате ударце, али вам се не жури да то урадите. Када се уплашите, не ухвати вас паника. Опасност на вас делује готово као подстицај. Ви мислите јасније и доносите боље и брже одлуке кад вас на то тера нагон самоодржања него кад прво размишљате и тек онда одлучујете."

Пре Рихарда Зоргеа

До краја рата Немци нису престали да верују свом обавештајцу Ивану, чак су га одликовали и Гвозденим крстом. А потомак угледне и богате дубровачке породице, свикнут одмалена на раскошан живот, ни у новој улози се није одрицао овоземаљских радости. Рећи ће, много после, да су га Немци пуних пет година месечно плаћали између 30 и 60 хиљада долара. Пуних пет година, међутим, управо захваљујући њему, није било ниједног немачког шпијуна за кога се унапред није знало да ће доћи на Острво. Трицикл, како је гласило његово конспиративно име код Интелиџенс сервиса, држао је све конце игре у својим рукама.

Немци су редовно опскрбљивани лажним подацима које нису могли да провере из других својих извора или, пак, сасвим истинитим, али оним који Енглезима нису могли да нанесу велику штету. Отуда су бомбардери луфтвафе гомиле својих смртоносних товара изручивали на лажне аеродроме, макете фабрика оружја, мало важне луке. Трицикл је из све снаге возио Ивана.

У међувремену, Попов је постао и први обавештајац Абвера који је од својих послодаваца добио тада највеће немачко шпијунско откриће, тзв. микротачку. Ствар је у томе да се цео извештај или каква скица смањи на величину обичне тачке, каква је било која у овом тексту, и касније прочита уз помоћ јаког микроскопа. Тек што је овај изузетно драгоцен изум за тадашње време и прилике изашао из немачке лабораторије, већ се налазио код савезника. Захваљујући Трициклу и Ивану, разуме се.

Досад необјављена фотографија из породичног албума: Душан Попов у Дубровнику, непосредно пред рат.

Готово да није било веће операције у другом светском рату а да у њу није било укључено и умеће човека који је надасве волео лепе жене и брзе аутомобиле. Помиње се, чак, и податак да је пре легендарног Рихарда Зоргеа знао да Немци спремају напад на Совјетски Савез. Његови извештаји обманули су немачку Врховну команду и код искрцавања савезника на Сицилији те приликом десанта на Нормандију. Једном речју, био је обавештајац који је могао све.

Не чуди, стога, и изјава творца легендарног тајног агента Џемса Бонда. Реагујући на подсмехе професионалаца да би „такав тип био ухапшен за мање од 24 сата", Јан Флеминг је рекао:

– Џемс Бонд није измишљена личност. Измишљене су само околности у којима делује...

Поручник бојног брода и не баш сјајан агент британске обавештајне службе у другом светском рату, Флеминг је често био у прилици да прати Душана Попова. Остала је забележена сцена – коју је творац Џемса Бонда касније обрадио у неколико својих романа – када је Трицикл у једној коцкарници у Лисабону на зелену чоју ставио 50 хиљада долара Интелиџенс сервиса. Флеминг, задужен да га прати да га неко не покраде, позеленео је. Трицикл је покупио све доларе са стола...

Душан Попов је, касније, у својој књизи „Трицикл" записао следеће:

„Чуо сам да се прича како је Јан Флеминг изградио лик Џемса Бонда и на неким мојим штосовима. Што се мене тиче, радије одбијам овај помало сумњив комплимент..."

Чувени обавештајац Евин Монтегју, аутор бестселера „Човек који никада није постојао", рекао је ово:

– Попов се одликовао здравим разумом, што се за господина Бонда не може рећи...

* * *

После рата, пензионисан као пуковник енглеске војске, Душан Попов живео је у најживописнијем делу француске Азурне обале, у адаптираном средњовековном замку у месту Опио, недалеко од Нице. Од 1963. је сваког лета одлазио у Дубровник. Умро је 23. августа 1981. Оставио је жену Џил – која пуних тринаест година брака није знала чиме јој се бавио муж – и три сина. Остала је прича и легенда о једном од најуспешнијих обавештајаца последње светске војне.

Петар Милатовић

Илустровао: Брана Јовановић

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

Људи са хиљаду гласова

„ХЕЈ, ШЕФЕ", КОЈИ ТИ ЈЕ ВРАГ!

– Мића само подврне језик и разговара сам са собом! – Годинама се шале колеге популарног глумца чијим гласом нам се обраћају Попај, Пера Детлић, Брзи Гонзалес, Џери...

Недавно су најпознатије светске новинске агенције објавиле вест да је у Лос Анђелесу, у 81. години, умро Мел Бланк. Људима широм света, па и љубитељима свеприсутнијег цртаног филма, ово име готово је непознато: – неупоредиво је познатији његов глас, односно гласови. Да, гласови, јер су Мела Бланка звали и „човек са хиљаду гласова": он је позајмио свој глас многим јунацима цртаних филмова. Генерације су одрасле слушајући Мела како говори као Душко Дугоушко, Птица Тркачица, Том, Џери и други омиљени ликови „цртаћа" познате компаније „Ворнер Брадерс".

Овај врсни глумац сам је тврдио да је уступио свој глас за преко 400 ликова и да га је сваког дана слушало најмање двадесет милиона људи готово у свим крајевима света. У каријери која је трајала више од пола века Бланк је тако вешто мењао глас да многи нису ни помислили да се ради о истој особи.

Последња улога Мела Бланка била је у прошлогодишњем филмском хиту „Намештаљка за Зеку Роџера" у коме је „посудио" глас чак четворици јунака. Највише је волео да „глуми" неодољивог Душка Дугоушка и то је радио непрекидно од 1940, дакле скоро пола века!

24 кадра у секунди

Међутим, шта о овом виду глумачке вештине каже човек кога се нараштаји још сећају из радо гледане телевизијске серије „На слово, на слово" као нераздвојног другара лутка Аћима. Погађате – реч је о Мићи Татићу, једном од првих наших глумаца који су свој глас поклонили ликовима цртаних филмова. Наравно, популарни Мића само је један од зачетника врхунског тумачења омиљених ликова црта-

них филмова на нашем језику који су, годинама већ, саставни део живота савремене деце. Временом се ова интерпретација, од првобитног мирног спикерског израза, развила у врцаву и вицкасту драмску игру, игру у правом смислу те речи. Захваљујући искреној љубави према „цртаћима”, великом искуству и врло високом уметничком домету, тих неколико минута оживљеног цртежа не плене само око и дух, него су и оригиналне глумачке, односно језичке минијатуре Миће и његових другара Николе Симића, Љубише Баје Бачића, Добриле Матић, Властимира Ђузе Стојиљковића, Наде Блам, Вере Чукић, Мирослава Бијелића. Истовремено глумачка екипа Телевизије Загреб на челу с Јосипом Бобијем Маротијем, чији су гласови такође „обојили” ћуди јунака сатканих од линије и покрета (сетимо се Кременка и његове компаније!), показали су да су чудо и лепота звани цртани филм блиски свакоме.

Опчињени тим, радосни пред почетак и сетни кад се игра оконча, још занесено зуримо у та 24 кадра у секунди, у величанствену бајку овог века и овог времена. А готово сваки гледалац, од малишана до старине, заборавља у тим чаробним тренуцима његово величанство Глумца, увек невидљивог, али увек присутног трбухозборца, на чијим се гласним жицама глупирају и трепере, мудрују и страдају Паја Патак и Џери, Душко Дугоушко и Попај, Пера Детлић и Штрумпфови...

Први јунаци осме уметности

Од првог цртаног филма протекло је преко 110 година: то време обезбедило му је и назив „осма уметност”. Најезда звана телевизија омогућила је првим јунацима осме уметности да протрче и испод нашег крова. Међутим, да се гледалишту овдашњем не би приказали као немушта створења, својим гласовима свесрдно су помогли – глумци.

Пре петнаестак година, кад су цртани филмови почели да освајају екране и наших телевизора, Мића Татић је од Љубомира Радичевића, тадашњег уредника Филмског програма Телевизије Београд, добио задатак да оснује мањи тим глумаца који ће, за почетак, само да читају преводе дијалога ликова из „цртаћа”. Искусни глумац, човек чији је говор обележио године и године првенствено дечијих емисија Радио-Београда, близак деци, њиховом језику и машти, Мића је прво прегледао мноштво разноврсних цртаних филмова, да би затим окупио групу пробраних колега. Првобитне синхронизације биле су ближе спикерском читању него данашњим језичким и гласовним каламбурима.

За Мићу Татића кажу да је човек који не уме да седи: све послове којих се лати обавља предано и докраја, било да се ради о њему драгој столарији, камповању, пецању, чистом језику, музици, а поготово глуми. Брзо је схватио да такозвана осма уметност може да буде заиста уметност ако њени јунаци говоре живо, маштовито, јасно, блиско и разумљиво не само сваком уху, већ сваком оку које их гледа. Користећи несебично урођени таленат, уз огромно искуство с радија и из већ антологијских телевизијских емисија за децу, Мића је успео да покрене својеврсну школу говора за цртане филмове. Показало се, међутим, да њу, и поред истинске жеље, нису у стању да „похађају” нека позната и призната глумачка имена: свој глас цртаном филму могли су и могу да посуде само глумци врло хитрог рефлекса који им омогућује да реагују у делићу секунде, у оном трену кад се мења покрет или кадар на екрану. То је напоран посао који уз велико, не само глумачко, знање и умеће, тражи и неопходну љубав према цртаном филму и овој врсти глуме.

– Мића само подврне језик и разговара сам са собом, годинама се шале колеге глумца чијим гласом нам се обраћају Попај, Пера Детлић, Велики Штрумпф, Инспектор Радиша, Шиља, Брзи Гонзалес, Том, Џери...

Јер, овде је важније да се уме „подврнути” језик него да се заносно одигра један Хамлет. На жалост, тај „штос” звани „подврнути језик” не може да се преточи у писану реч: само врло истанчано уво пажљивијег гледаоца, односно слушаоца запазиће да у једном јединим филму Мића Татић, рецимо, тумачи три или четири лика, и то у исто време! Ето, тако он, на опште задовољство и малих и великих разговора сам са собом...

С деде на унука

Екипа која гласове наснимава на преведен „цртаћ” прво пажљиво гледа филм. То упознавање често је пропраћено смехом, духовитим коментарима и упадицама. Већ тад се смишљају вицеви или поштапалице које ће да дају одређен тон целом филму или једном јунаку. На једној од таквих проба Никола Симић је изрекао и оно чувено, уњкаво „Хеј, шефе, који ти је враг!”, што је постало заштитни знак за Душка Дугоушка, јунака који је код нас готово незамислив без изузетног тумачења овог расног глумца.

Са преводом у рукама глумци још једном гледају филм, пратећи пажљиво радњу и њен ритам. У причи о синхронизацији гласова не смеју да се сметну с ума врло успели преводи које ради тим врсних преводилаца на челу с искусним Костом Царином. Они, такође, и те како доприносе да се цртаном лику удахне душа, да гледаоцу и на тај начин буде што ближи.

На самом снимању глумци филм не гледају, већ само пажљиво слушају, подврћу језике, мењају гласове пазећи да њихова глума буде динамична, духовита, потпуно усклађена са психологијом одређене личности. Глас оригинала, рецимо, споменутог Мела Бланка, утишава се колико год је то могуће, да би у првом плану био наш глумац и наш језик. Ускоро у Телевизију Београд стиже посебан уређај за такозвану потпуну синхронизацију, који омогућава да се глас оригинала потпуно избрише. Занимљиво је да бригу о овоме води Мићин син Славко, позоришни и телевизијски режисер. Тако, на известан начин, цртани филм остаје у дому Татићевих, поготово што Мићин тринаестогодишњи унук Давор уме да „подврне” језик и измени глас попут деде! Засад је члан драмске групе Радио-Београда, али није искључено да ће и он једног дана позајмити глас неком од јунака све раширенијег цртаног филма. Јер, како рече његов познати деда, који Тома и Џерија за нијансу воли више од других драгих му ликова, глума у цртаном филму је као и сам филм, дивна игра, иако далеко од позоришних дасака и аплауза публике.

Иван Лончар

ПРОЧИТАЈ ПРОСКИТАЈ

УГРОЖЕНИ ПСИ

Волфганг Кимник из Хамбурга, иначе посланик „Зелених", недавно је изнео смелу тврдњу да многи његови земљаци троше огромне количине хране за псе.

Глупости, одакле му само таква идеја успротивили су се посланици великих партија, храна за псе не служи за људску исхрану. Служи, служи, тврдио је Кимник, чак је пристојног укуса и да би поткрепио своју тврдњу, на првој следећој седници сервирао је пред своје колеге садржај псећих конзерви. Ију, свашта, згранули су се једни док су други чак физички насрнули на безобразног посланика „Зелених".

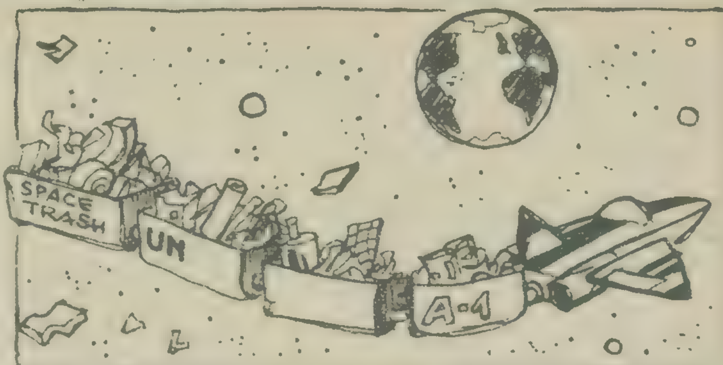

Човек је једва успео да сачува живу главу и већ на следећој седници документовао своје тврдње: изнео је званичан податак да упркос томе што број власника паса опада, потрошња хране за псе расте. На то су његови противници, представници великих партија, понудили „разумно" објашњење: вероватно је реч о томе да има све више непријављених паса. Ни говора, и даље је тврдио Кимник, ствар је у томе што су конзерве за псе јефтиније од оних намењених људима па се сиромашни радије одлучују за њих. А човек зна шта говори: и сам је „социјални случај".

ЗАГАДИЋЕМО СВЕМИР

Земљу смо већ мање-више сасвим загадили, на реду је свемир. Откако је 1957. године лансиран „Спутник", простор око наше планете лагано се затрпава старим гвожђем: сателитима, деловима ракета и сличним отпацима. Наш први васионски комшилук полако почиње да личи на неко безнадежно запуштено градско двориште. Група астронома сада упозорава да се наша способност загађивања вероватно неће зауставити на непосредној планетној околини. Аустралијанац Колин Ки, новоизабрани председник Међународне астрономске уније (МАУ), тврди да постоји стварна могућност да загадимо читав соларни систем.

Кија и његове колеге највише забрињавају ракете и ракетна горива. И васионски бродови и њихова погонска горива садрже елементе који би лако могли да загаде девичански чиста небеска тела као што су планете, месеци и

астероиди који у себи можда садрже ретке метале и друге материје из времена настанка Сунчевог система. Будемо ли их доиста засули загађивачима, свако испитивање њиховог састава биће безнадежно непрецизно.

Чак и Ки признаје да је опасност од тако нечега тренутно занемарљива. „Реч је о огромним пространствима за чије је загађење потребно још много и много отпада", објашњава. Ствар је, међутим, у томе што би један једини несрећан случај, нека експлозија на пример, могао да „затрује" читав један астероид, рецимо.

У сваком случају, МАУ је управо основала међународни комитет стручњака чији је задатак да убеде владе да у будућим испитивањима свемира користе ракетна горива чији би нуспроизвод били амонијак и вода. Ствар је у томе да ни амонијак ни вода нису загађивачи, јер комете у проласку крај месеца и астероида често „запраше" ова тела управо њима. „Не предузети ништа, представљало би врхунац неодговорности", објашњава Ки.

Са Земљом смо већ ионако одавно забрљали.

ПАЖЊА, ИДЕ ПАПИРНИ СЛОН!

Чим су из пећине прешли у колибе, људи су почели да размишљају како што брже и боље да заштите своје станиште од ватре. Па ипак, прве ватрогасне справе појавиле су се тек у касном средњем веку. Противпожарна пумпа измишљена је средином 16. века у Португалији. Истина, реч „пумпа" овде је употребљена врло условно: ватрогасци су имали велике шприцеве напуњене водом, а пожар је гашен на тај начин што је један ватрогасац држао шприц у рукама, а други је притискао клип. У 17. веку појавиле су се праве пумпе које су радиле на ручни погон. Ватрогасци би примицали пумпу до саме ватре и из све снаге прилегли на дугачку полугу. На жалост, такве су се пумпе и саме врло често палиле. Разлог? Није постојало еластично црево које је пронађено тек 1690. године. А 1859. појавила су се прва ватрогасна кола на парни погон. Звала су се „парни слон".

Ни са „слоновима" није било једноставно. Пожарна кола морају бити увек спремна, а за загревање котла било је потребно време. Излаз је пронађен тако што су ватрогасци остављали испод котла гасни горионик тако да је у њему стално одржавана висока температура. Али, и поред тога кад би био дат знак за узбуну, бар два минута се губило док би се притисак у котлу дигао до „радног нивоа". Далеко згодније биле су пожарне пумпе које је вукла коњска запрега. Чим би чули команду, дресирани коњи би буквално за трен ока напуштали своје штале, сами се удевали у амове нарочито постављене за ову прилику и

читава операција није трајала дуже од – пет секунди! Године 1890. почела су да се користе пожарна кола на ножни погон... а онда је дошло време мотора с унутрашњим сагоревањем и појавио се први ватрогасни аутомобил, сличан онима који су нам добро познати.

В. М.

ВЕРА У ЖИВОТ ИПАК НЕОПХОДНА

Американки Џудит Глен додијало је да живи па је решила да јаде оконча скоком са моста Голден гејт. И таман кад је хтела да се баци у понор, наишао је пролазник који је, реч по реч, почео да је одговара од самоубиства. Како је разговор текао, Џудит је све више увиђала да умало није направила најпогрешнији корак свог живота. Ипак није све тако црно како изгледа, убеђивао је случајни спасилац, само на ствари треба гледати из правог угла. И имати веру у живот. Ово последње је Џудит било преко потребно када је, раставши се са непознатим пролазником, установила да је остала – без цента. Добротчинитељ је, наиме отишао с њеном торбом и новчаником, наравно.

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

Ранцем на леђима пењао се педесеттрогодишњи Жан-Мари Вержес, један од директора фирме „Кејтерпилар" у Греноблу, путем који води према врху Егиј у планинској покрајини Веркор на југу Француске. Волео је излете по најдужим и најтежим планинским стазама, понекад у друштву своје жене Ивлин и пријатеља, чешће сам. У суботу 16. јула 1988. године пошао је сам одлучивши да пређе висораван Веркор од источне до западне стране.

Кренувши из Шишијана у девет ујутру, рачунао је да ће за седам сати сићи у Ромеје где ће га око четири поподне код места Шато чекати Ивлин. То је двадесетак минута од Дија где живе њени родитељи.

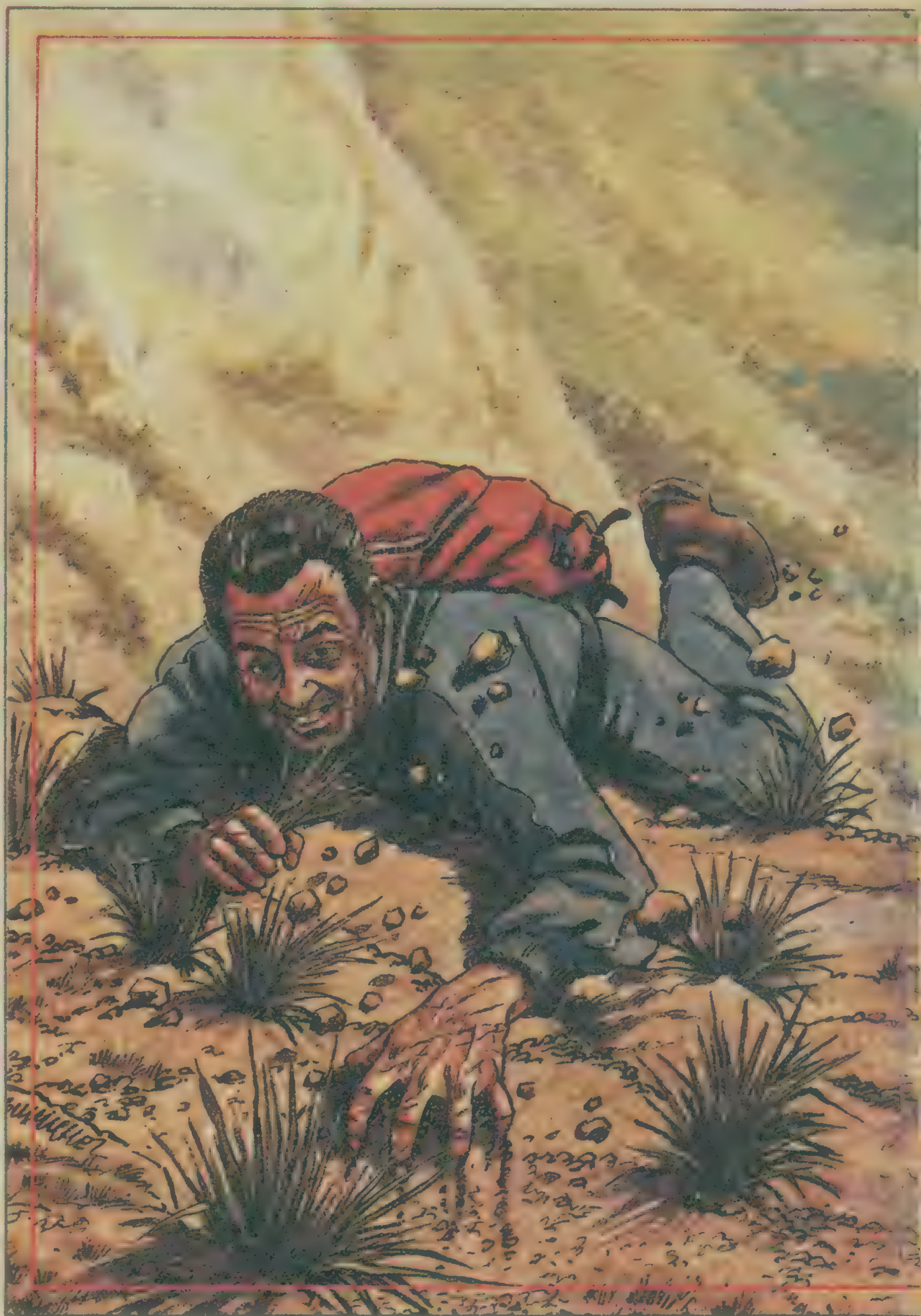
Око пола једанаест стигао је до врха висоравни, на 1600 метара, прошао покрај скровишта за планинаре и, силазећи, помислио да је мало промашио правац јер више није било путоказа. Ипак је наставио право и кроз десетак минута угледао ознаке, мале пирамиде од камења постављене да показују пут. Жан-Мари се обрадовао: мало ниже налази се огранак који води до стазе Пизон одакле може да се сиђе у Ромеје!

Али, после десетак минута спуштања, ознака више није било. Пред очима Жан-Марија простирале су се унедоглед заравњене стене и пукотине. Сва места на овој висоравни личила су једно на друго и само су се истицали врхови Гран Вејмон и Егиј. Прегледао је мапу и одлучио да крене налево. Убрзо је угледао Аршијанине гребене што је значило да се налази сувише јужно. Да би поправио грешку, упутио се у правцу северозапада. Није имао компас.

Око три поподне наишао је на црвене и беле ознаке, потврду да је на правом путу. Мало ће закаснити на састанак са Ивлин, али ће она сигурно чекати. У ходу је појео сендвич и попио мало воде из пластичне боце. Два планинара које је срео потврдила су му да иде у правцу стазе Пизон.

У пет сати, у близини стене са црвеним и белим ознакама, Жан-Мари је прошао кроз високу траву повијену као да је неко недавно преко ње газио. Да ли се туда иде за Пизон? После извесног оклевања кренуо је и стигао до врха гребена одакле се пружао поглед на долину. Обишао га је са свих страна. Пута нигде.

У девет сати се смркло и Жан-Мари се помирио с чињеницом да ће ноћ провести у не-

На висоравни Веркор, сва су места иста и све стазе сличне. Жан-Мари није нашао пут, спасиоци нису нашли њега

ИЗГУБЉЕН У „ПРОКЛЕТОЈ ПЛАНИНИ”

кој пећини. Размишљао је о Ивлин која га је чекала доле код Шатоа, вероватно луда од бриге.

Ивлин је, према договору, дошла на место састанка у пола четири. Извесно време је стрпљиво чекала, а затим је, тражећи мужа, почела да загледа планинаре који су силазили с висоравни. У сумрак је отишла до руба шуме и стала да виче.

У пола десет дошао је и њен отац забринут што их нема. Он је телефонирао полицијској станици у Дију да се Жан-Мари није вратио са излета. Дошли су полицајци који су до један ујутру претраживали околну шуму а чим је свануло, придружили су им се, ватрогасци и један хеликоптер. Почела је потрага.

У недељу 17. јула Жан-Мари се пробудио сасвим одморан мада није добро спавао. Појео је и последњи сендвич, попио задњи гутљај воде и кренуо. Ходао је око један сат пре него што је, најзад, угледао велики камен са ознаком пута који води у долину. Погледао је мапу и закључио да се налази на почетку стазе Башасон којом, такође, може да се спусти у Ромеје.

Кренуо је и изненадио се што је пут веома стрм, око 70⁰, али прекасно. Покушао је да успори клизање хватајући се за камење и суве гране мртвог жбуња и убрзо одустао. Изгребаних руку и лица и крвавих прстију стигао је до подножја стрмине. Паклено тоциљање трајало је више од два сата.

Далеко испод себе видео је Ромеје. Пошто се одморио, пронашао је нешто мање стрму стазицу и опет се нашао на врху неког гребена. Испод ноге му је клизнуо камен и тек после осам секунди чуо га је како удара о површину подножја! Био је у клопци. Тада је чуо мотор хеликоптера.

Два пуна сата Жан-Мари је стајао на стени машући тренерком и дозивајући. За то време хеликоптер је упорно надлетао планину Бер с његове десне стране, предалеко да би га пилот приметио. Ветар му је, из руку отргао тренерку и однео је.

У два поподне сунце је упекло и ужарило стене. Температура је сигурно била око 50⁰С. Жан-Мари, као и обично, није са собом имао ни наочаре за сунце ни капу или шешир. Опружио се на стомак тако да му је главу штитило једно дрвце, а врхове ципела зарио је у шљунак да не би склизнуо низ стрмину.

У седам увече хеликоптер се вратио и Жан-Мари му је махао. Двапут је туда прошао, али га пилот опет није видео и удаљио се. „Мора да траже неког другог, ја треба да сачекам”, помислио је.

Како од ране зоре није ни јео ни пио, почело је да му се привиђа: видео је спасиоце како се помоћу конопца пребацују преко гребена који он није могао да пређе сам. Звао их је и чудио се што му не одговарају. Затим му се причинио хеликоптер који се приближава, па лагано удаљава, спасиоци са ужетом такође. Мислећи да су га сви напустили, Жан-Мари је гледао како се над Веркором спушта ноћ. Температура је пала на 5⁰С и цвокотао је од зиме.

У недељу су Ивлин, њен отац и два ловца тринаест сати тражили Жан-Марија стазама којима је он могао да се пење и нису наишли ни на какав траг. Знали су да је висораван Веркор, пространство безбројних стена и понора, однела много људских жртава и да је мештани зову „проклетом планином”. Из полицијске станице у Дију јавили су да су се спасиоци вратили празних руку.

У понедељак 18. јула, после још једне непроспаване ноћи, Жан-Мари је одлучио да не чека спасиоце, већ да покуша сам да пређе преко гребена. Почео је да се пентра хватајући се рукама за бусење траве и камење. После три пуна сата огромног напора одмакао је свега 250 метара. Мртав уморан одустао је од пењања и клизајући се вратио се на место одакле је и пошао.

Мучила га је жеђ, врућина и инсекти који су му зујали око главе док је лежао испод сасушеног дрвцета као и претходног дана. Када се спустила ноћ, опет се смрзавао и опет му се привиђао хеликоптер чудног изгледа.

У уторак 19. јула у зору постало му је јасно да ће умрети ако не попије бар гутљај неке

течности. Сетио се да је читао о истраживачу изгубљеном у пустињи који је преживео пијући сопствену мокраћу. Жан-Мари се помокрио у пластичну боцу и, борећи се са ужасом, отпио добар гутљај.

Ивлинин страх претворио се у панику: време је пролазило а с њим и нада да ће Жан-Марија пронаћи живог. Њихови синови двадесетшестогодишњи Фред и деветнаестогодишњи Клод, заједно с петорицом Жан-Маријевих колега с посла, претраживали су висораван у свим правцима. Екипи спасилаца придружили су се и војници алпинистичких јединица. А, кад се спустила још једна ноћ, трагање је званично обустављено. На терену су остали само полицајци, родбина и пријатељи.

У среду 20. јула када се пробудио и видео облачно небо, Жан-Мари се понадао да ће пасти киша. Али, облаци су се разишли и опет је морао да пије мокраћу. Пронашао је мравињак и у подне појео шаку смрвљених мрава. Како се хеликоптер никако није појављивао, Жан-Марију је прошло кроз главу: „А шта ако су престали да ме траже!" Почео је да се тресе од јецаја без суза и дозива помоћ.

Ужаснути одлуком да се тражење прекине Ивлинини родитељи позвали су у помоћ мештане и двадесетак добровољаца придружило се полицајцима. Фред и Клод одвезли су се у Гренобл да би довели и своје другове.

У осам увече полицији је јављено да су француски туристи, муж и жена с две девојчице на повратку из шетње чули како неко зове у помоћ у шуми изнад Ромејеа. Тамо се одмах упутило двадесетак ватрогасаца.

С гребена на коме се налази Жан-Мари је чуо аутомобилске моторе и видео светлост фарова и ручних лампи.

Хеј, хеј! – викнуо је што је гласније могао – Овде сам! Одговорите ако ме чујете!

Чули су га и одговорили му аутомобилском сиреном. Жан-Мари је осетио бескрајну радост и, први пут после пет дана, заспао дубоким сном.

У четвртак ујутру трагање је настављено уз помоћ хеликоптера који је пет пута надлетао место одакле се претходне ноћи чуо Жан-Маријев глас, али га није пронашао. Схвативши да спасиоци још нису открили где се налази, Жан-Мари је поново викнуо, један ватрогасац је подигао главу и угледао га 200 метара изнад себе на литици Пејрол где нико не залази, чак ни дивокозе.

Неколико минута касније хеликоптер је стао тачно испред тог места. Командир ватрогасне чете спустио се на ужету до Жан-Марија, везао му конопац око појаса и дао знак пилоту да их подигне до кабине.

Када је, два дана касније, изишао из болнице у Дију, Жан-Мари је рекао новинарима:

– Више никада нећу ићи сам у планине без одговарајуће опреме: алуминијумског заштитног покривача, наочара, капе, шибица, ручне лампе, компаса и одашиљача звучних таласа. Знао сам да ме моја жена и деца воле, али сам тек сада схватио колико. Нисам ни сањао да овде има толико људи спремних да другоме прискоче у помоћ. Речи захвалности нису довољне. Остајем им вечити дужник.

Б. Дожић

ТУТАНКАМОН

Да би Американци данас трошили око 5 милијарди долара на све врсте улепшавања требало је да прође осам хиљада година. Од првих дана шминке па до данас људи су на лице стављали свашта, од сокова, биља, осушених и истуцаних буба, млевеног камена, земље, оксида, бакра, угљенисаних бадема до украсних маски од свиле или сомота!

Запањујућа је чињеница, на пример, да Американци данас, како то показује статистика, на име таштине и жеље да буду лепши и привлачнији – па тиме и успешнији, потроше више од пет милијарди долара годишње у салонима лепоте, фризерајима, козметичарским салонима и парфимеријама.

Можда нико неће бити изненађен овако обимним тимарењем, просто зато што је појава уочена пре више од осам хиљада година. Шминкање лица, мирисање парфемима, пудерисање лица и тела као и фарбање косе, постали су део верских и ратних обреда и стари су колико и историја света. Археолози су, на пример, ископали палете за ситњење и мешање пудера за лице и боје за капке из шестог миленијума пре наше ере.

Трепавице из фиоке

У старом Египту, 6 хиљада година пре нас, парфимерија и радионица за израду парфема било је на сваком кораку, а уметност шмичкања била је доведена до савршенства и веома у моди. Најомиљенија боја сенке за очи била је зелена, омиљени кармин плавоцрне боје, прихватљиво руменило црвене, а египатска помодарка бојила је врхове својих прстију и стопала – каном (кана боји косу и кожу у наранџастоцрвенкасту боју). У то време, када су женске груди биле откривене, модни тренд је налагао свакој жени да вене на својим грудима обоји плавом бојом, а да брадавице офарба златном.

Египатски мушкарац није био мање сујетан. Они су чак и у своје гробове складиштили козметику за – злу не требало. Када је Тутанкамонов гроб откривен и отворен, двадесетих година овога века, у њему су нађене кутијице са помадом, кармином и ружем за образе. Све то било је још употребљиво, и лепо је мирисало. Да подсетимо: фараон Тутанкамон владао је око 1350. године пре наше ере.

И док су Римљани од Египћана наследили моду и технологију козметике, Грци су више волели природан изглед.

Насупрот Грцима, Римљани су често претеривали у улепшавању. Римски војници који су се враћали са Истока, мирисали су се индијским парфемима, мазали су лица и посветљивали косу мешавином жутог цвећа, полена и фине златне прашине. А постоје подаци да је типична римска помодарка у своме сточићу за шминку имала све што и данашња жена. Марцијал, епиграматиста из првог века критиковао је своју пријатељицу Галу што претерује у шминкању: „Кад си ти код куће – твоја коса је код фризера. Кад спаваш, зуби ти се излежавају у стотинама козметичких кутијица, чак ни твоје лице не спава са тобом. А онда намигнеш мушкарцу испод обрве коју си јутрос извадила из фиоке." Због претеране склоности ка улепшавању и шминкању код Римљана, дуго се веровало да реч „козметика" води порекло од имена Козмиса, најпознатијег трговца козметиком из доба Јулија Цезара. Реч је, међутим, грчког порекла и потиче од речи „косметикос" што значи „вешт у улепшавању".

Можда су очи, више него било који други део тела, биле заиста огледало душе и емоције, али су кроз историју биле највише обожаване, а и данашња козметика им поклања највише пажње. И за старе Египћане очи су биле главно место шминкања. Омиљена зелена боја за капке справљана је од уситњеног малахита, од бакарне патине и била је у огромним количинама наношена и изнад и испод очију. Очи су се уоквиривале а трепавице и обрве мазале црним колом, неком врстом пудера справљаним од антимона, изгорелих бадема, црног оксида бакра и иловаче. Ова паста чувала се у малим посудама од алабастера а пошто би се овлажила пљувачком, на капке би се нано-

КАО ШМИНКЕР

сила штапићем од слоноваче, дрвета или метала. Била је то претеча данашњих крејона и тушева за очи. Египћани су створили и прву светлуцаву сенку за очи – за то су им послужили лепи примерци сасушених буба чији су прах мешали са омиљеном зеленом бојом од малахита. Занимљиво је да су многе Египћанке бријале своје обрве и стављале лажне. Али лажне или праве, тек у Египту су тада биле у моди обрве спојене изнад носа (такозвани модел „ластавица") за шта су користиле кол.

Козметика на лошем гласу

Шминкање очију било је модерно и код старих Јевреја. Обичај је стигао у пределе Израела око 850. године пре нове ере, а донела га је краљица Џезабел, жена краља Ахаба. Сидонској принцези били су познати сви модни хитови Феникије која је била тадашњи културни и модни центар света. По шминкању је чак и Библија помиње: „И кад Јехова дође у Израел, Џезабел чу за то, и нашминка своје лице..." С прозора своје палате увредила је Јехову и тако је стајала пркосећи Богу све док је њени евнуси на Јеховину заповест не избацише напоље. Није поштовала ни јеврејске пророке Елају и Елишу па је заслужила репутацију посрнуле жене, и због ње су и козметика и шминкање били на лошем гласу.

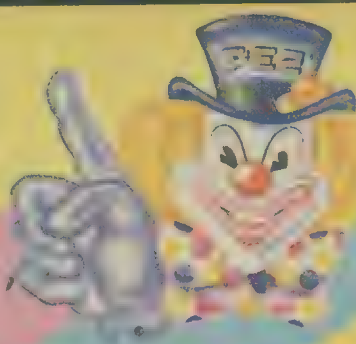
Велике богиње опустошиле су Европу 1600. године Сваки талас епидемије убијао је хиљаде људи остављајући за собом још више оних са ружним ожиљцима на лицу, те је огромна већина европског становништва тога доба живела свесна своје ружноће. Шминка је тада, разуме се, стекла велику популарност, јер је сакривала или бар одвлачила пажњу са ожиљака. Али више од шминке у моди су биле украсне маске за лице од свиле или сомота, које су носили и мушкарци и жене. Стављали су их на очи, уста, врат или груди. Кутије са маскама носиле су се и на балове, и у њима су била мала огледала и пудер, како би откривени део тела могао увек да се дотера. Била је то претеча данашњих пудријера. Али, и само ношење маске временом је почело да добија и сасвим друга значења: жена која је носила маску на устима била је спремна на флертовање, на десном образу – да је удата, на левом да је верена. А фластер (маска) на углу ока наговештавао је да је у питању тињајућа страст.

Медицинска потреба за украсним фластерима и маскама полако је престајала већ 1796. када је Едвард Џенер, енглески сеоски лекар тестирао вакцину против великих богиња. Убризгао је једном дечаку вакцину и она се показала успешна. Својој методи дао је назив вакцинација по латинској речи „vaccinia" која је означавала овчије богиње. Употреба вакцине убрзо се проширила Европом, па су украсни фластери и маске са практичне прешли на чисто козметичку употребу. У овој каснијој форми, оне су представљале претечу крејона, а кутије за ове маске и фластере украшене златом и драгим камењем, све више постајале кутијице за пудер.

М. Херц

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Драги пријатељи,

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и ПЕЗ бонбони, позивају вас у

ВЕЛИКУ НАГРАДНУ ИГРУ

У сваком броју ЗАБАВНИКА поклањамо вам карте за играње са популарним ликовима ХОГАРА, ХЕЛГЕ, ХАМЛЕТА.

Слатки ПЕЗ бонбони за своје љубитеље обезбеђују вредне награде:

- сваког дана БИЦИКЛ ВМХ-Рог
- сваког дана кацига ПЕЗ ВМХ
- сваког месеца мотоцикл ТОРИ
- на крају наградне игре СУПЕРНАГРАДА – ТРОДНЕВНА ПОСЕТА „ЕВРОПСКОМ ДИЗНИЛЕНДУ" у Амстердаму за две особе

ако би и ви желели да вам се срећа осмехне и добијете неку награду, пошаљите **ТРИ ЛИСТИЋА** који се налазе у паковању ПЕЗ ФИГУРИЦА на адресу:

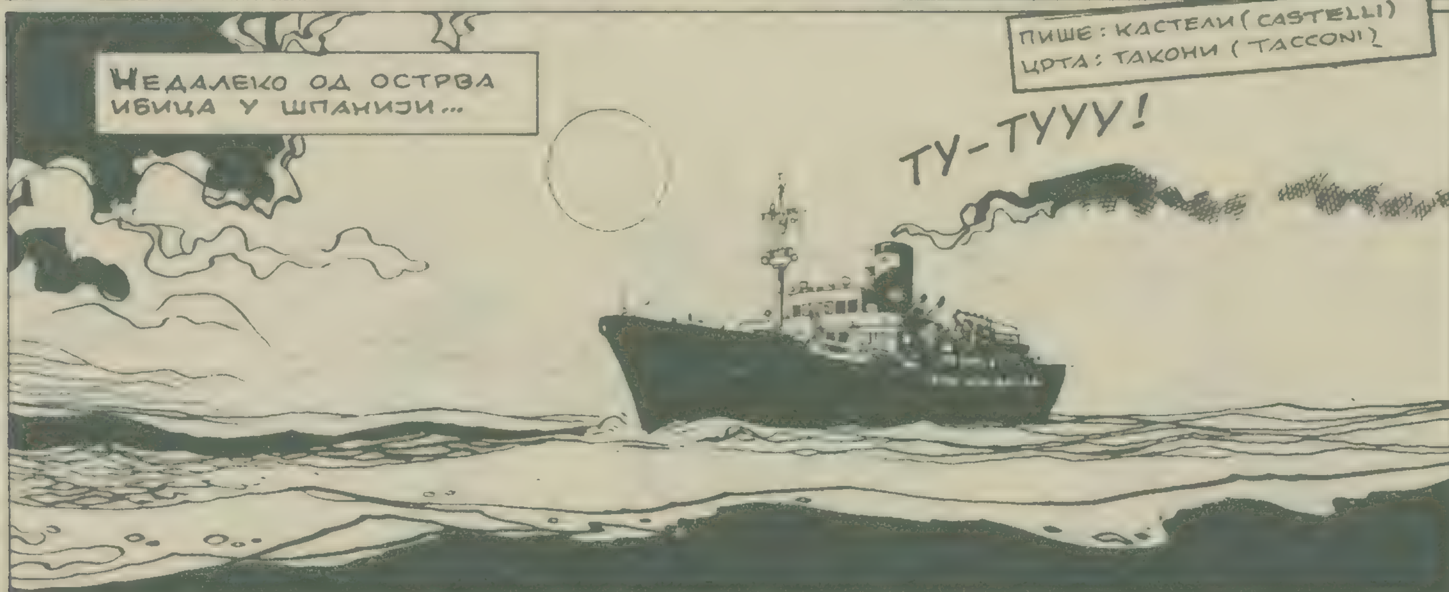
ПОЛИТИКА – ПП 124,
11000 Београд,
Македонска 35.

Надајте се да ће и ваше име бити међу награђенима који се извлаче жребом, а објављиваћемо их у ЗАБАВНИКУ 17. XI, 15. XII и 12. I '90.

ЏЕНТЛМЕНИ У БАРЦЕЛОНИ

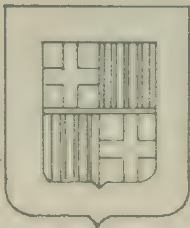

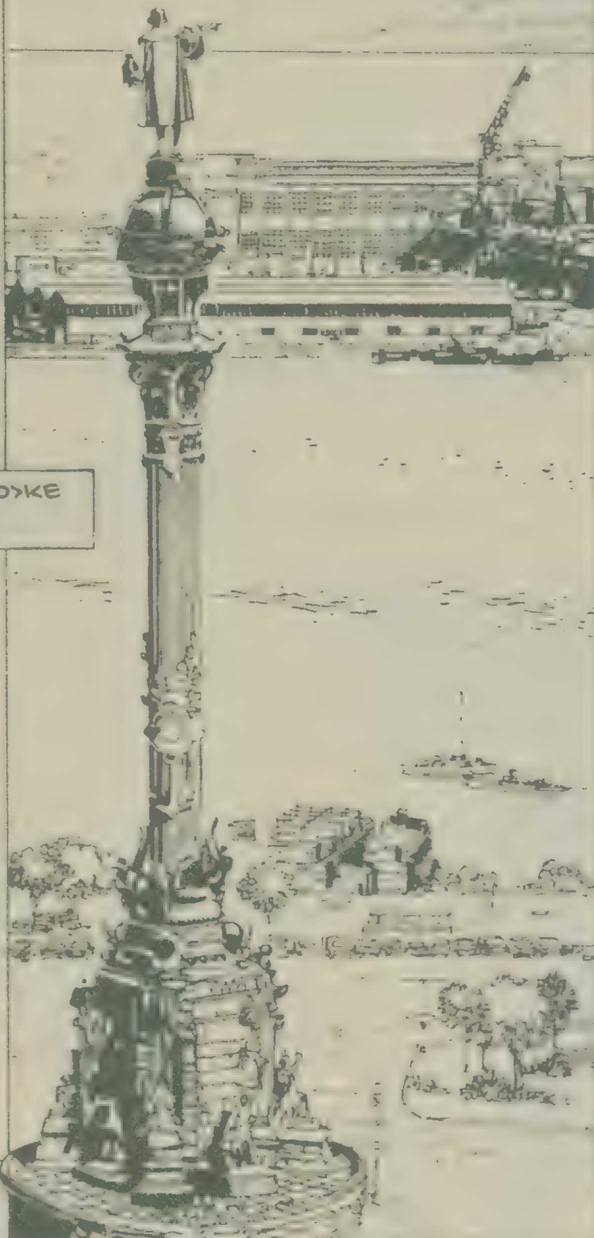

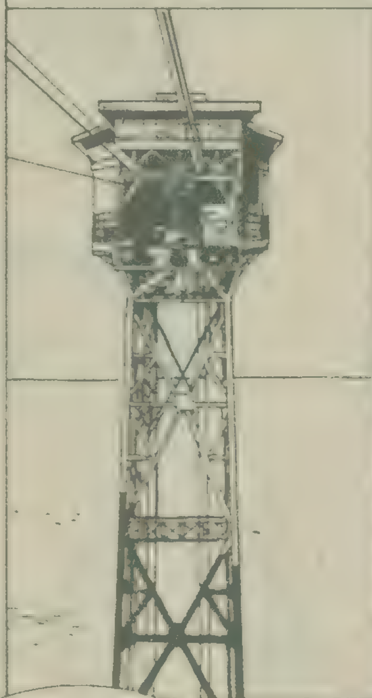
ЈОШ ЈЕДАН БРОД НЕСТАО У СРЕДОЗЕМЉУ!

НИКО СЕ НИЈЕ ЈАВИО ДА ЈЕ ПРИМИО ПОЗИВ ЗА ПОМОЋ!

БАРЦЕЛОНА, ГРАД У ЛИОНСКОМ ЗАЛИВУ, ПОЗНАТ ПО АРХИТЕКТУРИ, СПОМЕНИЦИМА, ПИКАСООВОМ МУЗЕЈУ...

ТОМ МЕЂУНАРОДНОМ ЛУКОМ ДОМИНИРАО ЈЕ СПОМЕНИК КРИСТИФОРУ КОЛУМБУ И ЖИЧАРА...

...ПОМОЋУ КОЈЕ СЕ МОЖЕ ПРЕЋИ ЦЕО ГРАД...

ИАКО НИСАМ ЉУБИТЕЉ СВЕГА ОВОГ, ИАКО ИМА ЉУДИ КОЈИ МИ СЕ НЕ СВИЂАЈУ...

...БИЋЕ МИ ЖАО ДА НАПУСТИМ ШПАНИЈУ КАД СЕ ВЕЧЕРАС БУДЕ ЗАВРШИЛА НАША МИСИЈА!
ХММ!

НАША МИСИЈА! ТО ЈЕ ПРЕ МУЧЕЊЕ! НЕ ПОДНОСИМ ВОДУ!
МАЛО ГЊУРАЊА ТИ НЕЋЕ НАШКОДИТИ!

НАШ ДОБРИ КУРТ ЈЕ СВЕ ИСПЛАНИРАО, КАО И ОБИЧНО! СВЕ ФУНКЦИОНИШЕ КАО ШВАЈЦАРСКИ САТ!

ЕВО ЖИЧАРЕ КОЈОМ СЕ ПРЕЛАЗИ ГРАД! ОНА ОМОГУЋАВА ПУТНИЦИМА...

... ДА ИЗБЕГНУ ОГРОМНЕ ГУЖВЕ!

КАБИНА ИДЕ ДО УЗВИШЕЊА МИРАМАР, КОЈЕ ЈЕ НА СУПРОТНОЈ СТРАНИ!

НАДАМ СЕ ДА НАМ ЖИТЕЉИ БАРЦЕЛОНЕ НЕЋЕ ЗАМЕРИТИ НА МАЛО СПЕЦИФИЧНОЈ УПОТРЕБИ ЊИХОВЕ ИГРАЧКЕ!

СПРЕМИТЕ СЕ ЗА ПОЛАЗАК!

ВИДЕЋЕМО САД ДА ЛИ ЈЕ ТАЧНА ИЗРЕКА ДА СРЕЋА ПРАТИ ОДВАЖНЕ!

ОВУДА, ГОСПО-ДО!

КАКО СТОЈИМО, КУРТЕ?
ИМАМО ЈОШ ЧЕТР-ДЕСЕТДЕ-ВЕТ СЕКУН-ДИ!

МОРАШ САД ДА УСКОЧИШ, ДРАГА МОЈА РОЂАКО!

ПОМЕРИТЕ СЕ ОДАТЛЕ, ГОСПОЂО! КРЕЋЕМО!

ОВАЈ... ОТКОПЧАЛА МИ СЕ ЧАРАПА! ОПРОСТИ-ТЕ...

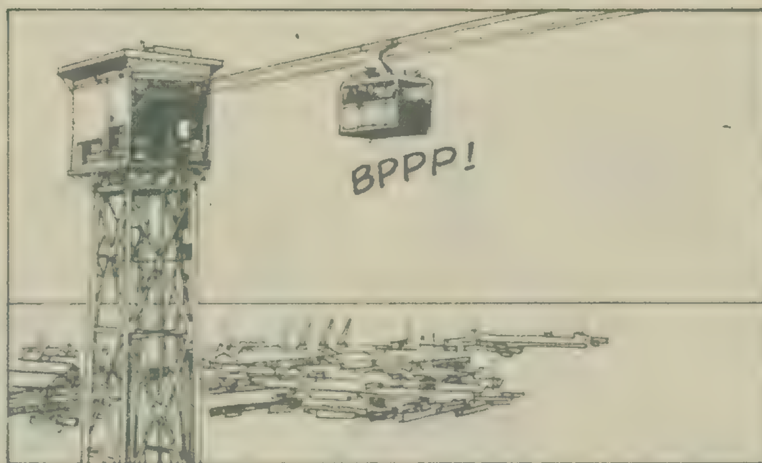

БАШ СУ НЕПРАКТИЧНЕ ОВЕ ЧАРА-ПЕ...
ХМ! ОВАЈ...

КАЖУ ДА СУ „ЖАБИЦЕ" СЕКСИ! ШТА ВИ МИ-СЛИТЕ?
ПА... ЈА...
ЈОШ ПЕТ СЕКУН-ДИ!

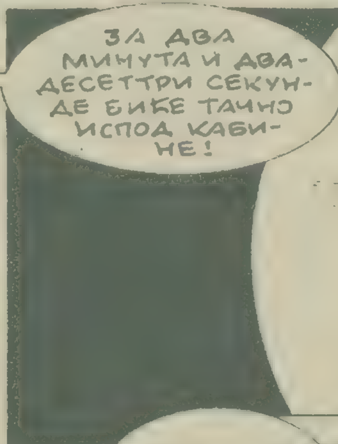

НЕ БРИНИТЕ, БРЗО ЋУ ЈА...
МОЛИО БИХ ВАС!

САД!

ПА, ШТА ЧЕКАМО !?
!

ВРРР!

ЈЕ Л' „ОРАО" ПЛОВИ ПРЕДВИЂЕНИМ ПУТЕМ?
СВАКАКО!

ЗА ДВА МИНУТА И ДВАДЕСЕТТРИ СЕКУНДЕ БИЋЕ ТАЧНО ИСПОД КАБИНЕ!

ПА... У ТОМ СЛУЧАЈУ...

...ИМАМО ВРЕМЕНА ДА СЕ ПРИПРЕМИМО!

НА ПОСАО, ГОСПОДО!

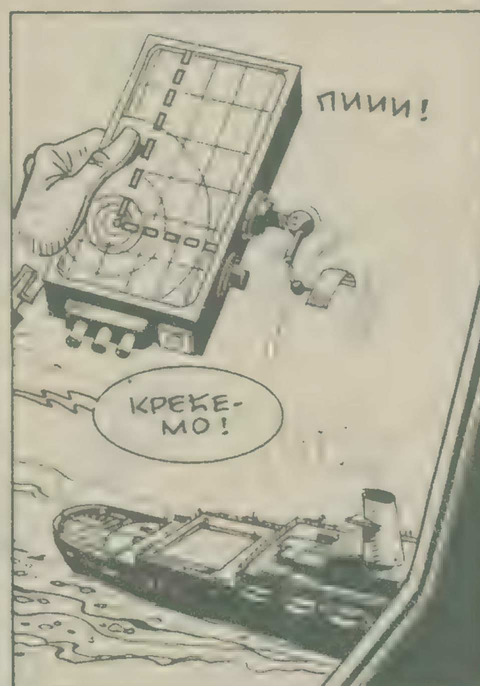

ШТА СЕ ДЕШАВА? ШТА... ШТА ТО РАДИТЕ..?

НЕ УЗБУЂУЈТЕ СЕ, ГОСПОДИНЕ! ХОЋЕМО МАЛО ДА СЕ ОКУПАМО!

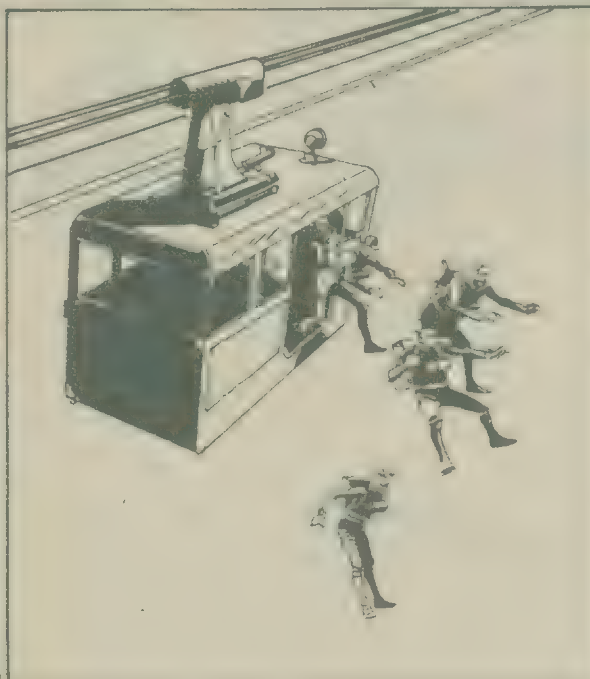

ЈОШ ПЕТ... ЧЕТИРИ...
ПИ! ПИ!

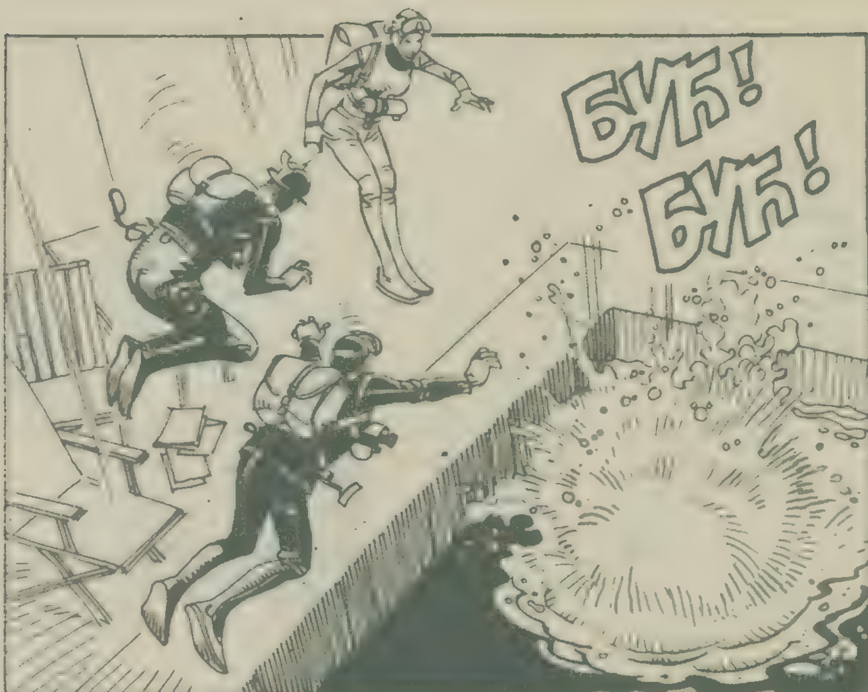
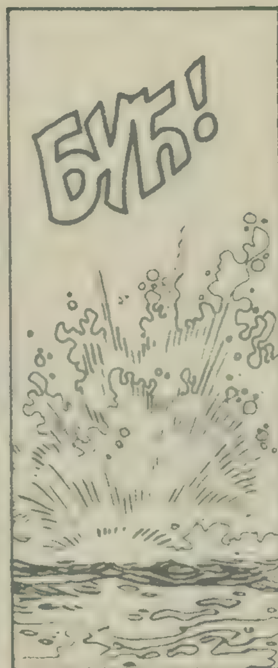
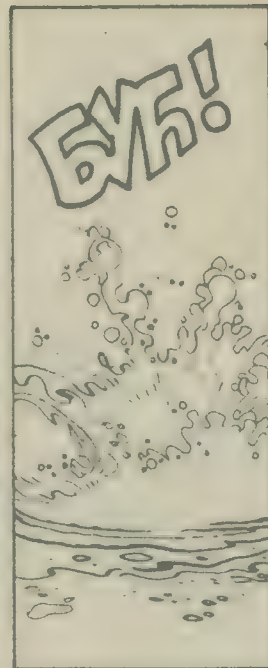

ПИ! ПИ!
...ТРИ ... ДВА...

ПИ! ПИ!
...ЈЕДАН!

ПИИИ!
КРЕЋЕМО!

НЕ ОТВАРАЈТЕ ВРАТА!
ЖАО МИ ЈЕ, АЛ' МОРАМ!

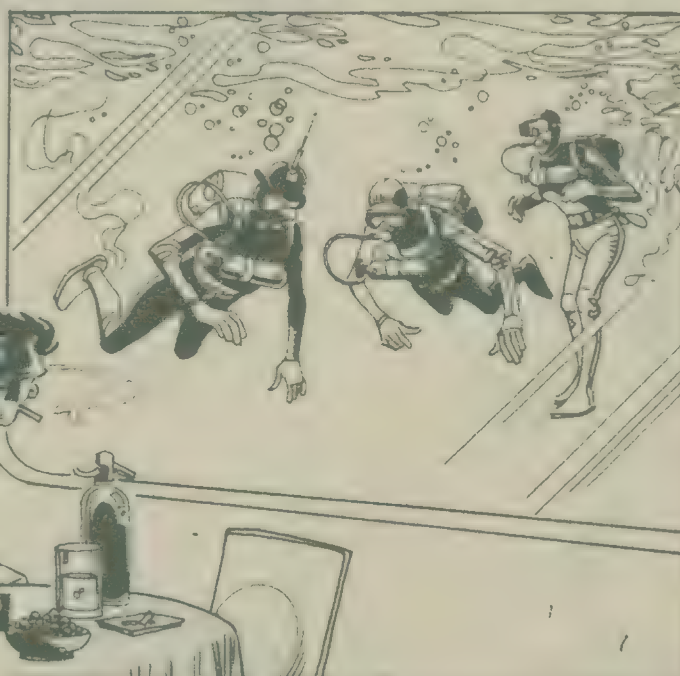

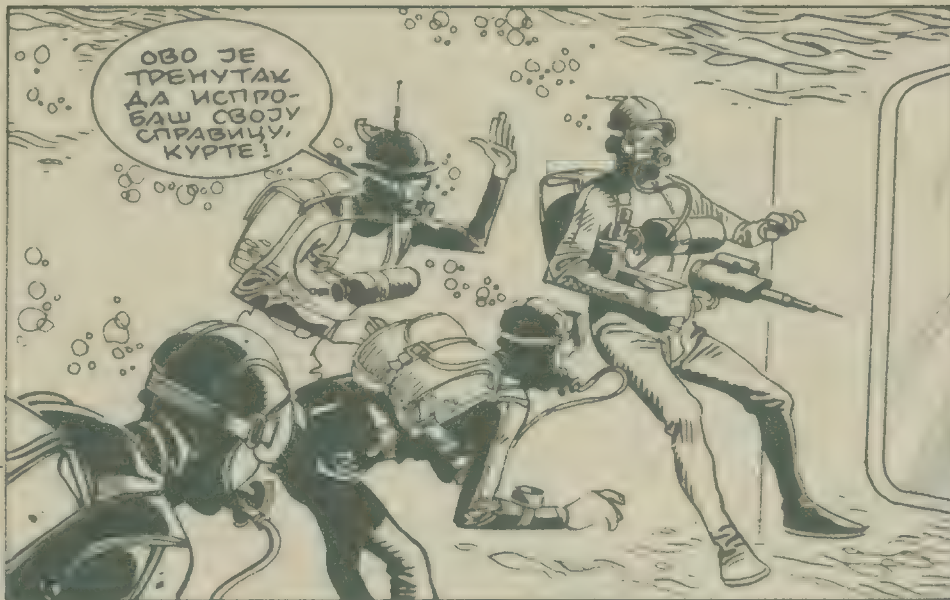

БУЋ!
БУЋ!

БУЋ!

БУЋ!

ЈЕ Л' СВЕ У РЕДУ?
СУПЕР, УЈАЧЕ!

КАО ОНИ МЕКСИЧКИ СКАКАЧИ СА СТЕНЕ!

МИСЛИМ ДА ЈЕ НАШ ДОЛАЗАК ПРИМЕЋЕН!

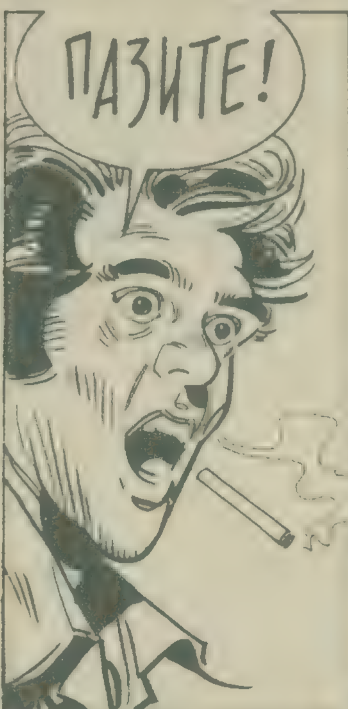
АУ!
ОДАКЛЕ СУ ОВИ ПАЛИ?!

ОВО ЈЕ ТРЕНУТАК ДА ИСПРОБАШ СВОЈУ СПРАВИЦУ, КУРТЕ!

СА ЗАДОВОЉСТВОМ, ГРОФЕ!

ПИШТОЉ НА УЛТРАЗВУК! КАЛАСОВА МИ ЈЕ ДАЛА ИДЕЈУ...

... КАД ЈЕ СВОЈИМ ГЛАСОМ РАЗБИЛА ЧАШУ!

ПАЗИТЕ!

КРАК!

ШТА?
УПОМОЋ!
ПЉУС!

ОВАЈ СПРЕЈ ЋЕ МАЛО ОНЕСПОСОБИТИ ОВЕ МЛАДИЋЕ!
ПФФФФФ!

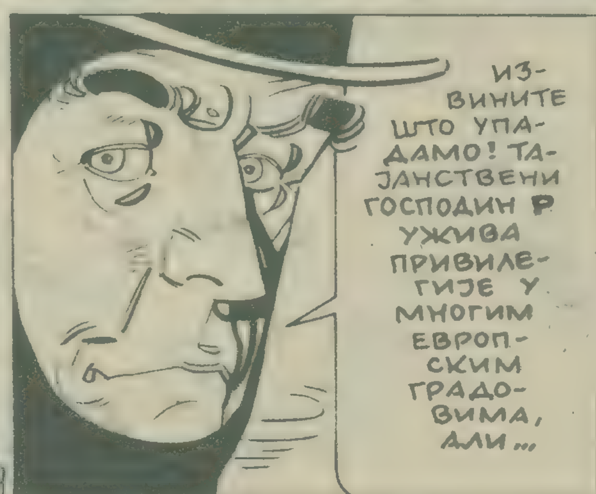

ГУШИМ СЕ...
ЈА...

ПОЂИМО ЗА ДОБРИМ МУСОМ! ОН ЋЕ ОТКЛАЊАТИ ПРЕПРЕКЕ НА ПУТУ!

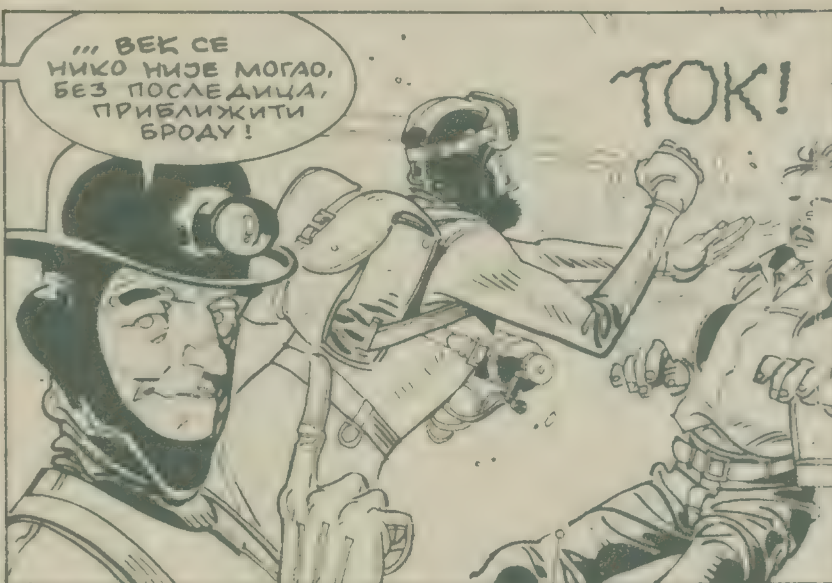

АЛИ, ПЕДРУ ПРИПАДА ЧАСТ ДА ОБИЈЕ СЕФ НАШЕГ ДОМАЋИНА!

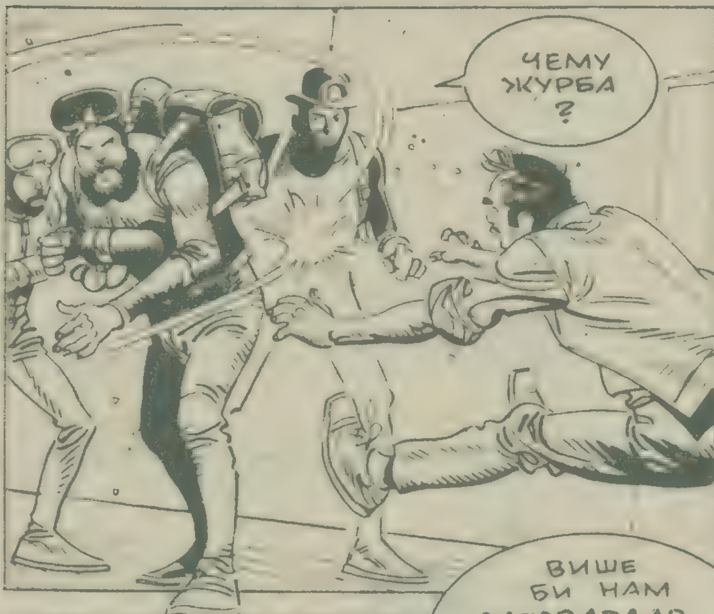

ЈЕСАМ ЛИ ВАМ РЕКАО КО ЈЕ ТАЈ НЕЉУБАЗНИ ЧОВЕК?

УХ!
ПОЗНАТ ЈЕ ПО ИМЕНУ ТАЈАНСТВЕНИ ГОСПОДИН Р!

ИЗВИНИТЕ ШТО УПАДАМО! ТАЈАНСТВЕНИ ГОСПОДИН Р УЖИВА ПРИВИЛЕГИЈЕ У МНОГИМ ЕВРОПСКИМ ГРАДОВИМА, АЛИ...

НЕ САМО ДА ТОВАР СА „ОРЛА" НИЈЕ НИКАД КОНТРОЛИСАН У БАРЦЕЛОНСКОЈ ЦАРИНСКОЈ ЗОНИ...

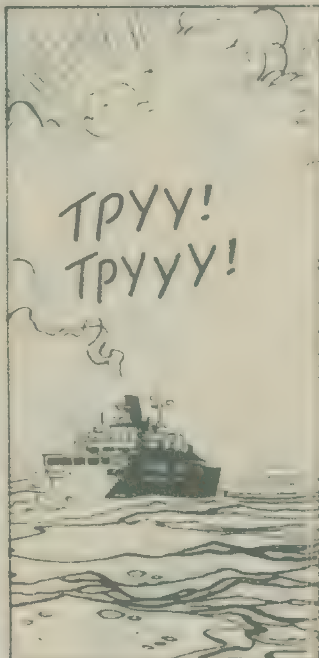

... ВЕК СЕ НИКО НИЈЕ МОГАО, БЕЗ ПОСЛЕДИЦА, ПРИБЛИЖИТИ БРОДУ!
ТОК!

ЧЕМУ ЖУРБА ?

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ МОЈА ПРИЧА ДОСАДНА, КАД СЛУШАОЦИ БЕЖЕ КАО ЗЕЧЕВИ!
ВИШЕ БИ НАМ ОДГОВАРАЛО ДА СМО УШЛИ КРОЗ УЛАЗ ЗА ПОСЛУГУ !

СВИ ЧВРСТО СПАВАЈУ !

ТРУУ! ТРУУУ!

ТРИ ДЕСНО... ДВА ЛЕВО... ХМ! ЈОШ ЛЕВО...

ТУ СМО!
КЛИК!

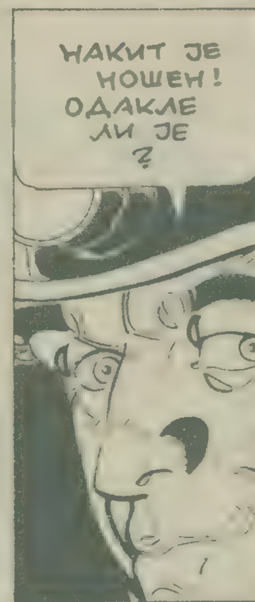

МАЛИ УДАРАЦ, А ТОЛИКО ДЕЛОТВОРАН!
ТРУДИМ СЕ! МОЖДА МЕ АНГАЖУЈУ У СЛЕДЕЋЕМ ФИЛМУ О ЏЕМСУ БОНДУ...

ДОБРО! ИЗРЕКА КАЖЕ: „СВЕ ШТО ЈЕ ОСТАВЉЕНО, ИЗГУБЉЕНО ЈЕ"! БОЉЕ ЈЕ ДА ЈЕ НЕ ПРОВЕРАВАМО!

КАО И ОБИЧНО, ЖРТВАМА ГОСПОДИНА Р ВРАТИЋЕМО ОНО ШТО ИМ ПРИПАДА!

НАРАВНО, ЗАДРЖАЋЕМО НАШ ДЕО! ГЛЕ, НАКИТ!
НАКИТ?

НИСАМ ЗНАО ДА СЕ ГОСПОДИН Р БАВИ И ДРАГУЉИМА!

НАКИТ ЈЕ НОШЕН! ОДАКЛЕ ЛИ ЈЕ?

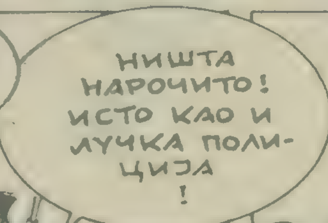

БАШ СМО СЕ РАСПРИЧАЛИ!
А ПОСАДА МОЖЕ СВАКИ ЧАС ДА НАИЂЕ!

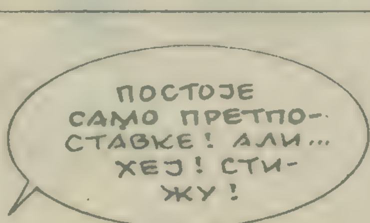

ЕВО ТАЧНЕ ПОЗИЦИЈЕ! ИДЕМО!

ПИ! ПИ!

ПЛОВИДБА ВИШЕ НИЈЕ СИГУРНА! ДВА БРОДА СУ НЕСТАЛА, А ТРЕЋИ ЈЕ ОПЉАЧКАН!
ПЛУП!
ПЛУП!
ПЛУП!

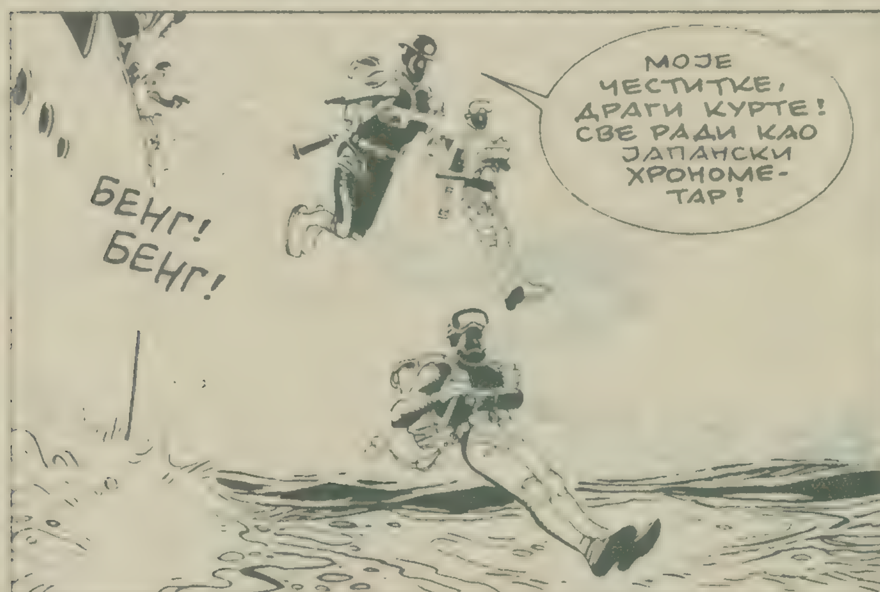

ИМАТЕ ЛИ ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА НЕСТАНКЕ, УЈАЧЕ?

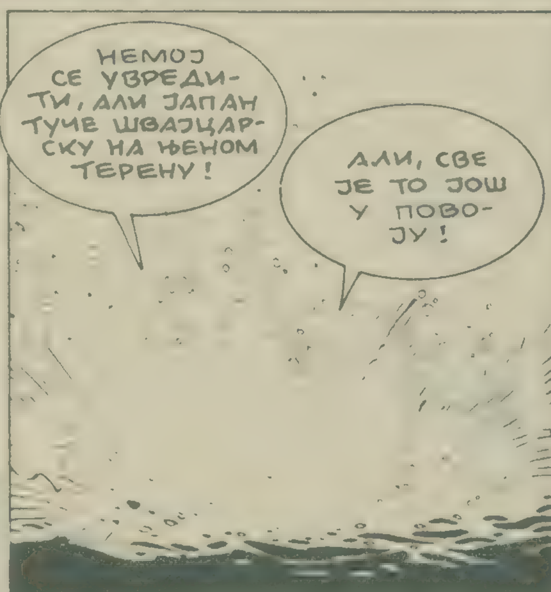

НИШТА НАРОЧИТО! ИСТО КАО И ЛУЧКА ПОЛИЦИЈА!

ПОСТОЈЕ САМО ПРЕТПОСТАВКЕ! АЛИ... ХЕЈ! СТИЖУ!
12

ЕЈ! НЕ МРДАЈТЕ!

ПЛУП!
ПЛУП!
ПЛУП!
ИЗРАЊА ТАЧНО НА ВРЕМЕ!

БЕНГ!
БЕНГ!
МОЈЕ ЧЕСТИТКЕ, ДРАГИ КУРТЕ! СВЕ РАДИ КАО ЈАПАНСКИ ХРОНОМЕТАР!

НЕМОЈ СЕ УВРЕДИТИ, АЛИ ЈАПАН ТУЧЕ ШВАЈЦАРСКУ НА ЊЕНОМ ТЕРЕНУ!
АЛИ, СВЕ ЈЕ ТО ЈОШ У ПОВОЈУ!

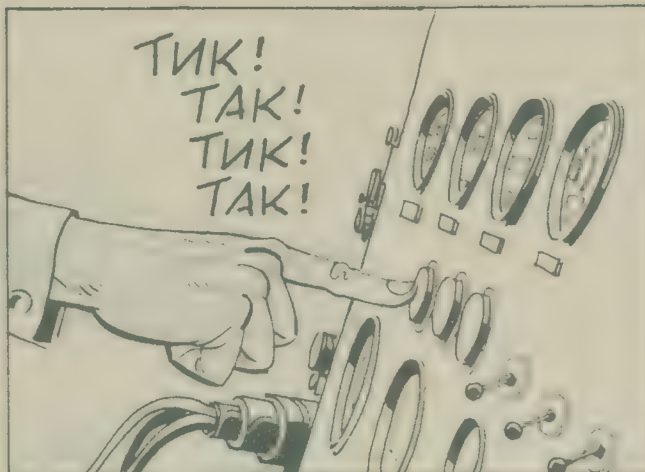

ОВАЈ ЈЕ ЧЕКАО МОЈ СИГНАЛ ПА ДА ИЗРОНИ!
ВРРР!

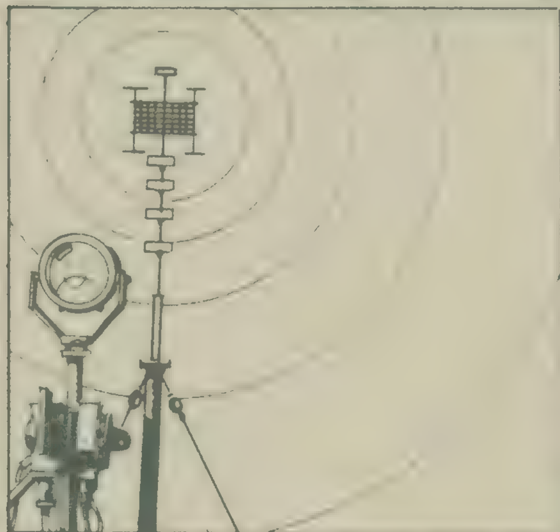

ИДЕМО НА КОПНО!

ОВИ СЕ НЕЋЕ УСУДИТИ ДА НАС ПРИЈАВЕ!
МОРАЛИ БИ ДА ПРИЗНАЈУ СВОЈЕ ГРЕШКЕ!
ВРУУМ!

ПРОКЛЕТСТВО! ОДЛАЗЕ!
БРЖИ СУ ОД НАС! ШТА ЋЕМО?
КОМАНДАНТЕ, ШЕФ ЗОВЕ! СЛАЖЕ СЕ СА ОНИМ!

ОДЛИЧНО! ОХ, КАКО ЋЕ СЕ ИЗНЕНАДИТИ!

ТИК! ТАК! ТИК! ТАК!

НЕШТО СЕ ДЕШАВА! КОМАНДЕ НЕ РАДЕ!

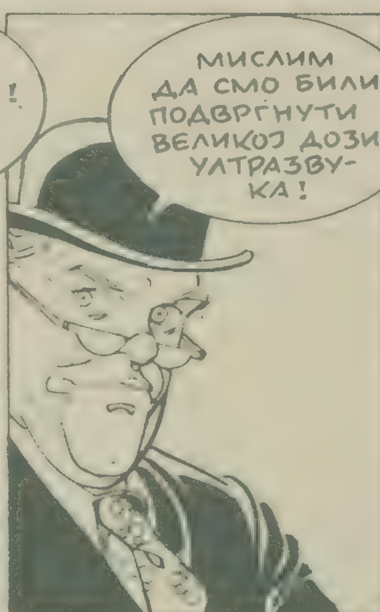

МОТОР ТРОКИРА... СТАО ЈЕ!
ВР... ВРР... ПУЋ!

ГЛЕДАЈТЕ! ШТА ОНО ИЗЛАЗИ ИЗ ВОДЕ?!

ХИИССС!

НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ...
МОЖЕ ЛИ НЕКО ДА КАЖЕ ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ГДЕ СМО?
ЧАК СМО И ПРЕСВУЧЕНИ! НЕ СВИЂА МИ СЕ ОВО...

МИСЛИМ ДА СМО БИЛИ ПОДВРГНУТИ ВЕЛИКОЈ ДОЗИ УЛТРАЗВУКА!

БРАВО, ДРАГИ КУРТЕ! УВЕК СИ БИО БИСТАР!

НЕМОЈ ДА ЦРВЕНИШ, ЏЕЈН! ИЗРАСЛА СИ У ЛЕПУ ДЕВОЈКУ!

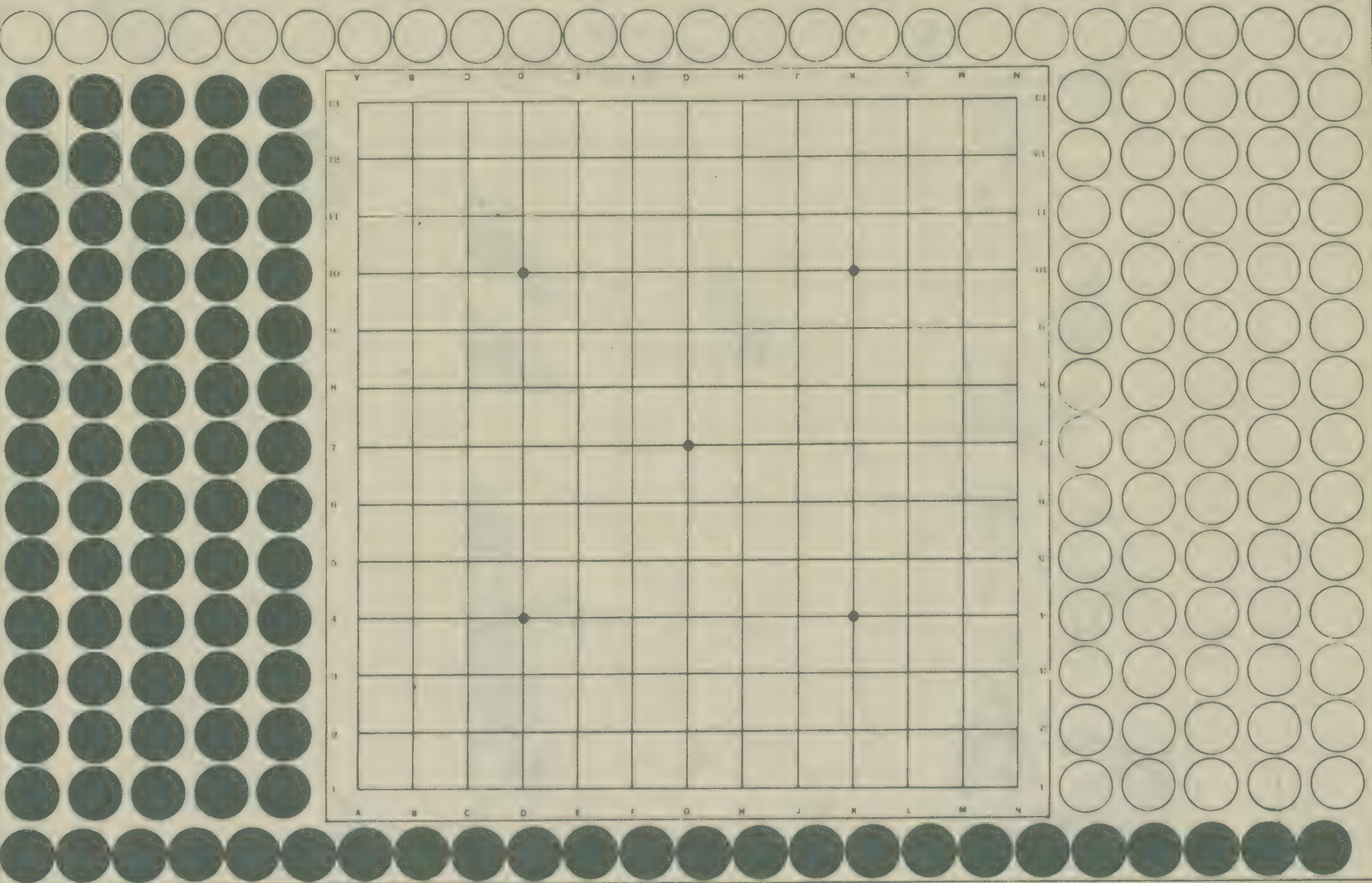

И ПЕДРО! И МУС, А НАРОЧИТО ТИ, ДРАГИ ГРОФЕ! МОЖДА СИ МАЛО ОСТАРИО!

СВЕ САМИ КОМПЛИМЕНТИ! ОЧИГЛЕДНО НАС ПОЗНАЈЕТЕ! А КО СТЕ ВИ?

ШТА? НЕ ЗНАТЕ КО СЕ КРИЈЕ ИЗА СЛОВА Р? ЗАР ВАМ МОЈЕ ИМЕ НИШТА НЕ ГОВОРИ? РАСТИЊАК! ХА!
НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

КАМЕНА ВОЈСКА ОСВАЈА СВЕТ

Залепите на картон и исеците. Добићете таблу и по 89 каменова. За почетнике – довољно.

У ОАЗИ ТОЗЕР, НА РУБУ САХАРЕ

ОСВЕЖИ СЕ, АЛИ БАБА!

Да ли ће кожа овог питона, дугачког око четири метра, завршити као елегантна женска ципела?

Зоолошки вртови постоје широм света. Већи и мањи, одлично, добро или лоше уређени. У некима посетиоци могу да виде готово читаву фауну наше планете. Неки се опредељују само за животиње из свог подручја. Такав је и зоолошки врт у оази Тозер, на југу Туниса, тамо где почиње туниски део пустиње Сахаре.

У тозерском зоо-врту је готово сва фауна афричких оаза и пространстава Сахаре. Кавези су пространи, хигијена задовољавајућа, натписи са именима животиња могли би да буду уреднији и читљивији.

Тозер са околином има око 55.000 становника и овакав врт тешко да би опстао да нема Абдула, изузетног водитеља дресера. Овде стаје најмање десетак аутобуса дневно. Тако је у Тозер приспео и аутобус са југословенским туристима које је довео JAT Air-lift.

Једна од улазних капија у Тозер, град на самом рубу Сахаре

Врт је окружен зидом високим око три метра – белим као и све куће у овом крају. Но, улаз ничим не наговештава да се ступа у зоолошки врт. Дочекује нас Абдул и госте поздравља на француском, италијанском, енглеском, немачком... Насмешен, симпатичан, сав у покрету.

После педесетак корака Абдул се зауставља испред пешчаног круга пречника пет-шест метара. Каже гостима да се распореде по његовој ивици.

Прва звезда је пустињска шкорпија. Абдул је на штапу спретно извлачи из бетонског сандука са стакленим поклопцем. Дугачка је око 20 cm, претећи увија реп у ком је опасан отров.

Показује нам затим крокодила, па огромног гуштера из рода варана. Абдул му да-

Преморене камиле, после дугог путовања кроз пустињу, освежавају се на речици која протиче оазом

је кутију шибица: „Играј се!" Варан је премеће и најзад је чврсто загризе својим оштрим зубима. Абдул се као љути: „Врати ми шибице!" Покушава да истргне кутију, обара варана на леђа и голица га по трбуху. Варан се увија, грчи, помера чељусти као да се смеје и – испушта шибице.

Напуштамо га и прилазимо склоништу крупних гуштера саламандера. Два гуштера не крију колико се воле – на Абдулин захтев да се пољубе одмах су прислонили главу уз главу.

Овде живи посестрима човечије рибице, зове се пешчана – налик је на гуштера, беличаста, готово прозирна, дугачка тридесетак центиметара, танка, буљавих очију. Утисак непријатан. Али, кад је Абдул спусти на песак, у трену нестане: муњевито „заплива" и само испрекидани траг показује куда се креће. Ниједан делић њеног тела није на површини песка.

Ред је, наравно, да видимо и пустињску лисицу.

Фенек је арапски назив за ову животињу. Мања је од наше, има велике уши, као да је мешанац са зецом. Присећамо се: савезници су немачког фелдмаршала Ервина Ромела називали Пустињска лисица због вештог, лукавог маневрисања његовог Афричког корпуса који је Енглезима, Французима и Американцима 1941. и 1942. задавао доста невоља на ратиштима у Египту, Либији, Тунису.

Стигли смо до кавеза мрких медведа. Има их и у Африци. Овај, пред нама, ухваћен је на планини Атлас: огроман је, снажан, обожава хлеб. Абдул му баца повеће комаде.

У овом делу врта главна звезда је лав Херкул, лепотан бујне гриве који је играо у неколико филмова. Лежи на сунцу, у свом „дворишту", дремуцка. Абдул му прилази, милује га по леђима, гранчицом тера ројеве мува које су га прекриле.

Двогрба камила „Али-баба" као да једва чека да посетиоцима покаже шта уме: „Освежи се, пријатељу!" – Абдулах јој нуди боцу оранжаде. Али-баба је у тренутку испија задовољно мљацкајући огромним језиком. – Није и виски – каже Абдул – али добија га само ако неко прославља рођендан.

Застајемо поред кавеза прелепих паунова, разних врста патака и гусака. Краљевски орао је у посебном кавезу, у околним су мање врсте, јастребови, копци, гаврани... У близини је и ован са пет рогова, затим црне афричке козе, газеле... Чини вам се никад краја овом богатом зоо-врту.

Ђорђе Пањић

ЈОШ СЕ ПРИЧА О ЏОУ БАКСКИНУ

ПРВИ СУПЕРМЕН ДИВЉЕГ ЗАП

Звали су га бели човек – ђаво. Био је борац против Индијанаца, музичар, акробата, рудар, војник, шоумен, филозоф... и променио је још око шездесетак занимања

Од самог рођења Џо Бакскин био је, изгледа, предодређен да гледа смрти у очи, и стално изненађује своју околину.

Мала скромна колиба смештена у шуми пуној дивљих звери на високој планини у области Квебек, у Канади, била је довољна да задржи малог Џоа свега шест месеци. А онда, једне вечери када је његова мајка отишла да помузе краву дивљином се проломио врисак малог Џоа.

Мајка је, с лонцем у руци, избезумљено потрчала и угледала вука како излази из колибе и одлази ка шуми с њеном бебом у чељустима. Трчала је, викала, а онда, када је остала без даха, за вуком је бацила лонац с млеком.

Уплашена тим нападом, звер је испустила дечака и побегла. На земљи је остао уплакани Џо, главни јунак ове приче који је у свом даљем животу наставио да свесно и стално изазива смрт.

Чим је проходао нико више није могао да га заустави. Опасна шума изнад куће била је његово омиљено место за игру. Мајка би га, понекад, кад крене у оближњи градић, везивала за дрво да не би остала без сина јединца. Мислила је да ће се смирити кад пође у школу. Али, већ после две недеље проведне у школи учитељица је дошла да се жали на њега. Предложила је родитељима да мало чешће користе батину у његовом васпитању.

– Све смо покушали – беспомоћно је раширила руке мајка. – Сада је на вас ред.

И учитељица је већ сутрадан, кад је Џо разбио нос свом другу, послушала савет његових родитеља. Тукла га је све док му се кошуља на леђима није зацрвенела од крви. А онда је пукао и штап. За све то време Џо није пустио ни гласа.

Када је задихана учитељица одустала од даљег кажњавања, мали Џо је устао са клупе и озбиљно јој рекао: „Хвала вам на труду". Затим је, излазећи шутнуо сулундар од пећи и срушио га, а врата од учионице с таквом снагом залупио да их је извалио из шарки.

Није отишао кући. Побегао је у свет. Најпре кочијом до границе, па онда возом до Бостона где се укрцао на брод да стигне до Калифорније где ће, како је решио, да тражи злато.

Али чим се искрцао у Чарлстону, чекало га је изненађење. На кеју су стајали његови родитељи и Џо је са њима морао кући.

Салто мортале на коњу

Иако се вратио у Канаду, Џо више никада није крочио у школу. Почео је да ради са оцем као дрвосеча и ускоро се тако развио да је у десетој години изгледао као прави атлета.

Међутим, тај напорни посао брзо му је досадио. Оставио

је секиру и придружио се деди који је био ловац на дивље животиње. Деда га је водио дубоко у шуму где је Џо. веома брзо научио и прихватио све навике ловаца. Извештио се у руковању луком и стрелом, научио је да употребљава пушку и нож, да поставља замке... Пустио је да му порасте дуга коса коју више никада није шишао, обукао је јакну и панталоне од јеленске

АДА

коже и до краја живота носио само ту врсту одеће.

Међутим, ни тај живот у дивљини није му потпуно одговарао. Са непуних шеснаест година придружио се Џонсоновом циркусу као играч на трапезу и акробата. Са циркусом је доспео у Америку и на Дивљи запад.

Ускоро је открио да има талента за музику. За годину дана одлично је научио да свира виолину, кларинет и рог. Напустио је циркуску шатру и почео да оснива музичке групе, па чак и оркестре. Путујући од града до града, заинтересованим каубојима давао је часове виолине, обећавајући изванредне успехе за само 24 сата учења.

Када је у Америци избио грађански рат, пријавио се у војску и часно се борио за своју нову домовину. Стално је говорио: „Учествовао сам у толико борби, да сам и рачун изгубио."

После рата Џо се оженио. Миран породични живот убрзо је почео да га „гуши" и када је у град наишао први циркус, Џо је убедио супругу да он мора да оде. „Само мало, да ојачам мишиће" – правдао се.

Убрзо је постао звезда циркуса. У градовима широм Америке ходао је по жици разапетој између највиших зграда. Показивао је своју вештину свирања, чак на 16 инструмената. Први је направио „салто мортале" на леђима коња у галопу, дресирао је слонове, камиле... Имао је посебну тачку с луком и стрелом...

Када је 1874. године избио велики сукоб с Индијанцима, Џо је напустио циркус и придружио се војсци. Био је извидник. Многи су му завидели и на спретности и на издржљивости.

Али сукоб с Индијанцима није вечно трајао и Џо је кренуо у потрагу за новим послом. Изабрао је нешто што до тада није био: постао је рудар. Закратко. Занимање: истраживач му се чинио много боље, па се запутио у Колорадо. Неколико година је тамо свашта истраживао. Уз пут је ископао 22 улаза у разне руднике. Захваљујући Џовим открићима руде сребра многи су се обогатили.

Шта је то – живот?

Џо је у свим тим пословима имао и доста среће. Неколико пута је при одронима у јамама био затрпан. Једном је чак три дана провео под наслагама земље.

Поново је пуних десет година лутао Колорадом. А тада се одлучио за нову авантуру. Решио је да постане машиновођа. Вратио се породици и настанио у Арканзасу. И овога пута кратко је трајало. За почетак је основао породични оркестар: свирали су он и његове четири кћери. Џо је у своје наступе унео и неке новине: обавезну конференсу, скечеве, шале, понеки мађионичарски трик... Зато се сматра да је Џо Бакскин творац шоу-програма на Дивљем западу.

Ни музика и породица нису могли дуже да га задрже на једном месту. Ускоро је отишао у Вичиту где је радио као заменик шерифа.

Затим је постао бизнисмен, бавио се продајом крупне стоке. Убрзо је и то оставио и прешао у одгајиваче пчела, потом у земљораднике.

Последња велика авантура била му је одлазак у џунгле Хондураса. Четири године је радио у рудницима злата, а онда се умешао у револуцију која је избила. Стао је, наравно, на страну побуњеника и у једној борби био тешко рањен. Морао је да се врати у Америку. У Хондурасу је оставио рудник злата који је открио пред избијање револуције.

Коначно се скрасио 1909. године у Калифорнији. Тада је постао, како је имао обичај да каже – филозоф – аматер. Размишљао је и писао о томе: шта је живот? Медитирао је о пролазности свега. Чак је покушао да утврди колико је занимања променио и зашто?

Дошао је до једноставног закључка: хтео је да опроба снагу и издржљивост у оним пословима од којих многи зазиру. Мирис опасности био је покретачка снага његовог немирног духа.

У ствари, Џоу Бакскину никаква филозофска објашњења нису ни била потребна. Са своја 74 занимања којима се успешно бави, овај „човек ђаво", како су га многи звали био је први супермен Дивљег запада.

Кен Антони

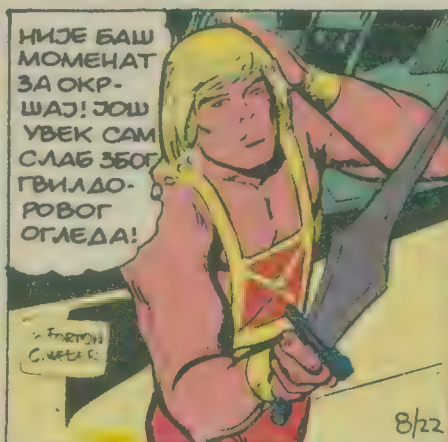

Илустровао: Брана Јовановић

ХИ-МЕН и ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

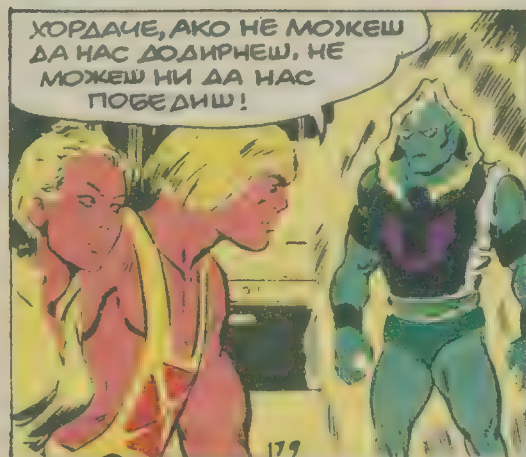

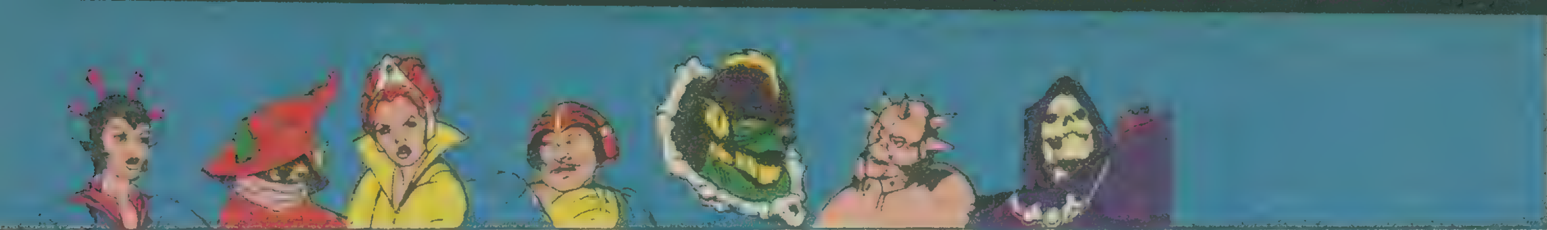

ДО ВИЂЕЊА ЕТЕРНИЈАНЦИ! ОВО ЈЕ САМО ТРЕНУТНО ОДГАЂАЊЕ ВАШЕГ КРАЈА!
А ТИ ПОКУШАВАШ ДА НАС УПЛАШИШ ПРАЗНИМ ПРЕТЊАМА!

ШТА?! НИШТА СЕ НЕ ДОГАЂА!

НЕ МОГУ ТЕ УХВАТИТИ... АЛИ НИ ТИ НЕ МОЖЕШ ДА ПОБЕГНЕШ! С ТОБОМ ЈЕ ГОТОВО, ХОРДАЧЕ!
НИЈЕ! ИМАМ ЈА ЈОШ ЈЕДАН ТРИК У РЕЗЕРВИ!

ИСТИНА, НЕ МОГУ ДА ТЕ ДОДИРНЕМ, АЛИ И НЕМА ПОТРЕБЕ!

НЕМА ПОТРЕБЕ КАД МОЈ ПРОТОНСКИ ТОП МОЖЕ ТО ДА УРАДИ УМЕСТО МЕНЕ!

ОН ПУЦА, ХИ - МЕНЕ! ПАЗИ!

КАД БУДЕМ ДОКУЧИО ШТА МИ СЕ ДЕСИЛО, ВРАТИЋУ СЕ... И ТАДА ЋЕ ПОЧЕТИ ВЛАДАВИНА ВЕЛИЧАНСТВЕНОГ ХОРДАКА!

НЕСТАДЕ!
ТРЕБАЛО БИ ДА ГА ПРАТИМ! КО ЗНА ШТА ЈЕ САД НАУМИО!
У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: ХОРДАКОВ ТРИК

ПОТОП У ЏОНСТАУНУ

Пустош и преко две хиљаде мртвих резултат су незапамћене поплаве која је задесила овај град пре равно сто година

Гостионица крај језера Конимо пре катастрофе (слика горе) и после (доле)

Ово је некада био воз број 1124

Бујица се поигравала кућама и дрвећем као да су од картона

Догодило се то у петак, 31. маја 1889. Двадесет милиона тона воде сјурило се у Алигенску долину, на град Џонстаун, у Пенсилванији. Џиновски талас рушио је све пред собом,.. Куће, мостове, дрвеће, све што се нашло на путу водене стихије летело је у ваздух као да је од картона. И читава композиција једног воза, с великом и тешком локомотивом претворила се у гомилу гвожђурије. За само један сат опустошени су Џонстаун и неколико суседних градића у којима је страдало неколико хиљада људи.

Машиновође нису веровали

Почело је дан раније – незапамћеном олујом и провалом облака. Киша није престајала ни читаве ноћи. Две речице које су извирале у околним брдима и спајале се у реку Конимо на улазу у Џонстауну у зору 31. маја толико су набујале да су почеле да се изливају и плаве ниже делове града. Већ у подне стање је било критично, завладали су неизвесност и страх.

Џонстаун неколико месеци после поплаве. Подигнуте су нове куће, поправљено је све што је могло да се поправи, али се трагови пустоши и даље виде.

У тим тренуцима сви су само мислили на земљану брану којом је река Конимо, једним делом, претворена у језеро удаљено двадесет два километра од Џонстауна. Ово језеро служило је богатим грађанима оближњег Питсбурга као излетиште. Међутим, брана није направљена по одговарајућим прописима и стручњаци су од самог почетка упозоравали на опасности које вребају, пре свега Џонстаун који је у том тренутку имао десет хиљада становника. Језеро је било широко четири и по километра и на појединим местима достизало дубину и од двадесет метара.

Запослени у гостионици крај језера и излетници који су се ту затекли са зебњом су посматрали нагло подизање нивоа воде... А када је она прешла преко бране, схватили су да је само питање времена када ће се догодити оно најгоре. О томе је требало хитно обавестити житеље Џонстауна, па је један од запослених у гостионици одјурио у село Саут Форк, удаљено три километра, да би са

Елзи Фрам, једини још живи очевидац катастрофе

железничке станице, телеграфским путем послао упозорење.

На вест о изливању језера, становници Џонстауна су се, истог трена попели на кровове својих кућа или на тавaне, сматрајући да је то довољно и да ће моћи безбедно да сачекају да непогода прође. Али, то је била клопка из које се многи нису извукли.

Брана је попустила у 15 сати и десет минута. Језеро се испразнило за 45 минута, а сва та вода ваљала се брзином и од 60 километара на сат. Уз пут је збрисала заселак Мајнерал Поинт и однела шеснаест живота.

Машиновођа воза број 1124 био је петсто метара од станице у Џонстауну кад је обавештен о наиласку воде. Улетео је у станицу, објаснио путницима шта се догађа, а онда одјурио својој кући и са читавом породицом побегао у брда. То их је спасло.

Међутим, многи од путника нису схватили шта се то у ствари догађа и веровали су да су безбедни у возу. Неки од преживелих касније су описали бујицу као џиновску црну лопту која је рушила све пред собом, бацала у ваздух куће и дрвеће и носила их даље. Са ужасом су гледали како им се та страшна лопта све више приближава... За неколико секунди педесет тона тешка локомотива преврнула се као да је играчка. Ни локомотива ни читава композиција нису ни за тренутак зауставили бујицу...

Крици у ноћи

Огромна маса воде као страшна неман улетела је у Џонстаун у 16.07. Куће од дрвета буквално су се цепале, а оне зидане претварале у гомилу цигала и камења... Кошмар је трајао један сат, а за то време и више часова касније одигравало се на стотине људских драма. Најстрашније је било код моста где је у гомилу сабијено више десетина дрвених кућа пуних људи и где је око поноћи избио пожар сејући најстрашнију смрт.

Елзи Фрам, данас старица од сто шест година и једини преживели очевидац катастрофе, и данас чује оне страшне крике јадника који су живи изгорели. Нико није могао да им притекне у помоћ јер је било немогуће пробити се до њих. Ватра је беснела три дана и нико тачно није утврдио колико је људи нашло смрт на тој ломачи.

Поплаву су, иначе, преживели само они који су спас потражили у околним брдима. Међу њима је била и породица Елзе Фрам која се присећа:

– Мој отац је изненада улетео у кућу и зграбио моје две сестре и мене. Рекао нам је да је бујица срушила брану на језеру и да морамо да бежимо. Таман смо се докопали првих обронака изван града када смо чули потмулу тутњаву, а онда и угледали џиновски талас који је буквално прекрио град. Остали смо ту до зоре будни. Док су се около нас проламали крици у пожару крај моста, неколико стотина нас који смо се ту окупили, јецали смо и проклињали судбину.

Када је свануо дан, преживели су с болом гледали у оно што је остало од њиховог града: само пустош и блато. И мртви – њих 2209!

С. И.

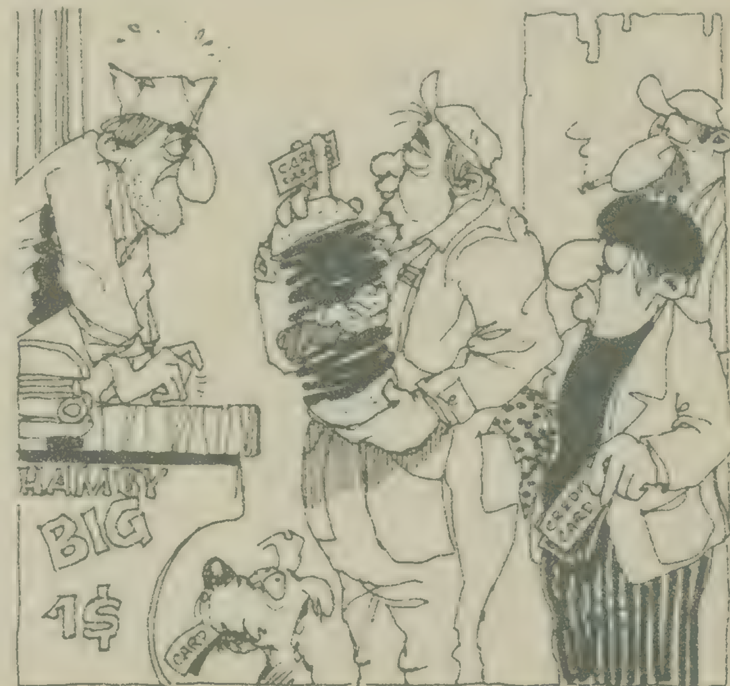
ЗАШТО ИДЕШ У – ЗАШТО!

„Забавник" је једном приликом писао о чудним именима којима се „диче" поједина места у Југославији. Има градова са необичним именима и у САД. Ако се човек нађе у држави Мисисипи може проћи кроз место Заштоне, а у Аризони кроз варош – Зашто. Кентаки „нуди" сасвим необичан град – Обичан, док се у Флориди налази место Два Јаја.■

ХАМБУРГЕР НА КАРТИЦУ

Код нас се воде расправе о укидању чекова, о картицама се додуше још ништа не говори. Док се ми противимо „сурогатима новца" као платежном средству, у САД су увели још једну новину. Зашто би човек имао „кеш" чак и кад хоће да поручи хамбургер. Треба му омогућити да и ту, такозвану, брзу храну плати – картицом. До сада то није било могуће јер се успоравало наплаћивање, али откако су уведене посебне касе и хамбургер може да се плати кредитном картицом. Читав процес плаћања траје само 10 секунди. У земљи у којој се потроши преко 70 милиона долара на „џанк-фуд" (отпад-храна, жаргон за брзу храну) ову новину сви су поздравили.■

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ

REM

БИОГРАФИЈА

ПОТРАГА ЗА ЗЛАТОМ

После девет година постојања и осам објављених албума састав Р. Е. М. је најзад дочекао да се њихова плоча појави и код нас. Реч је о њиховом последњем албуму „Green" који потврђује да су група која има проверен квалитет

Р. Е. М. су настали у малом и мирном америчком граду Атенс и то као студентска група која је у почетку желела да свира на игранкама. Половином 1981. године издали су први сингл „Radio Free Europe" а онда су отишли из свог града и три године свирали по другим, претежно мањим местима америчког југа. У међувремену су издали мини ЛП „Chronic Towr" који је наставио идеју започету првим синглом. Септембра 1983. постали су власници првог албума „Murmur" и, захваљујући позитивним новинарским приказима, о њима је почело све више да се говори. Затим сваке године издају по један албум и постепено се пребацују са независних топ листа на оне званичне. Године 1987. издају чак два албума од којих је први „Dead Letter Office" састављен од Б-страна њихових синглова и обрада туђих песама. Друга плоча те године „Document" достиже сјајан тираж од преко милион продатих примерака. Такав успех је члановима групе омогућио да живе било где у свету. Међутим, они и даље остају верни свом малом граду. И на неки начин постају симбол тог места и права туристичка атракција.

– Да, заиста смо постали туристичка знаменитост – каже певач Мајкл Стајп. На жалост то је истина. То може да буде неугодно јер на неки начин даје лажну слику о овом граду који је, у ствари, сасвим нормалан универзитетски градић. Могу да набројим још најмање десет таквих места која су потпуно иста а једина разлика је у томе што ми имамо пријатну климу.

Мајкл се̏ придружио саставу Р. Е. М. пошто је у новинама читао о групи Телевисион, о Пети Смит и њујоршкој рок сцени која се одвијала у познатом клубу CBGB. Много је радије читао о свему томе него што је желео да слуша плоче јер се бојао да друга музика може превише да утиче на његов рад.

– Претпостављам да ћу, када будем имао 60 година и не будем певао у рок групи, са задовољством слушати плоче Captain Geefhearta али сада још није време за то. Једина плоча коју сам слушао је једна од Боба Дилена коју му је пре три године дао Питер (гитариста групе) рекавши да треба да је чујем. Никад нисам преслушао ниједну плочу Битлса тако да је моје музичко знање у домену рокенрола врло ограничено. Мислим да је то добро за мене јер бих у супротном често био у искушењу да искористим туђи утицај.

Мајклово добровољно изгнанство од музике је у потпуној супротности са односом према музици који има Питер Бак, гитариста групе. Питер код куће поседује огромну колекцију плоча коју је почео да сакупља одавно, још у време када је радио у највећој продавници плоча у Атенсу:

– Мајкл жели да избегне туђи утицај и зато ништа не слуша – каже Питер. – А ја мислим да све треба слушати јер тек на тај начин ништа не може утицати на мене. Мајкл зато понекад постане потпуно опседнут неком музичком темом и непрекидно је слуша. Сећам се да је једном на турнеји сваки дан у аутобусу пуштао једну музичку тему Чарлса Мингуса дугачку читавих 18 минута. Ипак, мислим да се у нашој музици не могу пронаћи туђи утицаји. Често су нас, и то нарочито у Енглеској, поредили са групом The Smiths и то ме стварно нервирало. Један новинар је написао да је моје свирање под јаким утицајем њиховог гитаристе Џона Мара а у том тренутку смо већ имали два албума док су они тек почињали.

Када говори о групи, Мајкл њихов успон пореди са дугим путовањем, потрагом за златом и открићима нечег сасвим новог и непознатог.

– Ово што ми радимо је партнерство четворице различитих људи. Иако сам ја певач и мени се посвећује највише пажње, па би требало да будем у том смислу нешто специјално издвојен, ми ипак чинимо врло јединствену целину. Ако било где на овом континенту постоји демократија, онда је то у групи Р. Е. М.

Пошто су од самог почетка снимали само музику коју су желели, без било каквих компромиса, Р. Е. М. су успели да остваре каријеру и постану вође нове америчке музике оријентисане на звук гитара и поштовање традиције. А то није било лако извести.

– Највећа промена је у томе што смо доспели на насловне стране „Тајма" и „Њусвика" – каже Мајкл. Сада много више људи покушава да у нашој музици пронађе смисао живота. А он се ту не налази. Људи исецкају песму и онда у њу угурају све оно што желе да чују. Моји текстови су више резултат неког осећања и подсвести. А људи не размишљају на тај начин. Погрешно тумачење мојих песама најчешће ме забавља. Међутим, мислим да такве грешке могу да буду опасне. Најтрагичнији пример за то је начин на који је својевремено песма „Хелтер Скелтер" утицала на Чарлса Менсона.

Пошто су врло редовно издавали плоче Р. Е. М. су имали прилике за то, такозвано одрастање у јавности. Како Мајкл сада гледа на њихове претходне плоче?

– „Document" је наша прва плоча за коју могу да кажем, после временске дистанце, да сам задовољан својим певањем. Најзад смо успели да постигнемо онај звук који смо желели. А за то нам је требало пет албума. Свако ко нас је слушао од самог почетка и ко третира те плоче на документаран начин, има утисак да је посматрао дете како расте.

П. Ј.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Када сам пре пар месеци завршио са снимањем последњег албума, понео сам траку кући и слушао песме. Заједно са мном тај материјал је преслушавао мој син Џое који сада има 17 година и, по свему судећи, занимају га неке друге ствари. Он слуша плоче групе „Smiths", затим хеви метал, рап, хардкор и сличне ствари. Кад је чуо плочу, питао ме: „Да ли си то стварно ти, тата? Па, ово већ на нешто личи!"

Дејвид Боуви

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

Paul McCartney

Текст и музика: Макартни и Макманус
Изводи: Пол Макартни

„МОЈЕ ХРАБРО ЛИЦЕ"

*Живео сам у стилу
Несвикнут, какав јесам
на луксузни живот,
Нападао сам град
А он није узвраћао
Окретао сам „туре"
Несвикнут, какав јесам
На вишак времена.
Сада више никоме не
морам да кажем
Када ћу се вратити.
Откако си отишла
Осећам ту сентименталну
наклоност
Да не мењам ништа
И када затегнем чаршав на
кревету
Желим даароним главу
У твој јастук
Сад, када сам опет сам
Не могу престати да се
сламам
Најједноставније ствари ме
опет подстакну
И враћају ме тамо
Где не могу да откријем
своје храбро лице
Моје храбро, храбро, моје
храбро лице
Живео сам лаж
Несвикнут, какав јесам
На посао домаћице
Поломио сам све
Прљаве тањире и побацао
их
Откако си отишла
покушавам да
Саставим „душо, молим те
врати се" поруку
Упућену теби
Док склањам још једну
Натакнуту ТВ вечеру
Са стола постављеног за
двоје*

„MY BRAVE FACE"

*I've been living in style,
Unaccustomed as I am
To the luxury life,
I've been hitting the town
And it didn't hit back*

*I've been doing the rounds
Unaccustomed as I am
To the time on my hands,
Now I don't have to tell
anybody
When I'm going to get back
Ever since yuo went away
I've had this sentimetal
inclination
Not to change a single thing
As I pull the sheet back on
the bad,
I want to go bury my head
In your pillow.
Now that I'm alone again I
can't stop breaking down
again, And take me to that
place
Where I can't find my brave
face
My brave, my brave, my
brave face.
I've been living a lie
Unaccustomed as I am
To the work of a houswife.
I've been breaking up
Dirty disches and throwing
them away.
Ever since you left I have
been trying to
Compose a „baby will you
please come home" note
Meant for you.
As I clear away another
Untouched TV dinner
From the table I laid for two.*

ВИДЕО БАРОМЕТАР

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

1. All of Me – Све од мене (1984)

Иако је заиста прворазредни комичар, Стив Мартин је поклоницима филма у нашој земљи готово непознат, јер оно што је он снимао, углавном није стизало у домаће биоскопе. Срећом, ту су видеотеке у којима постоји сасвим добар избор његових филмова. У филму „Све од мене" редитеља Карла Рајнера („Човек са два мозга", „Мушкарци не носе кариране огртаче") он игра адвоката у којег је помоћу чаролије ушао дух једне клијенткиње, тако да му је једна половина тела мушка, а друга женска. Мартинове партнерке у овом изванредном филму су Лили Томлин и Викторија Тенант.

2. The Man With One Red Shoe – Човек са једном црвеном ципелом (1985)

То је америчка верзија некада веома популарног француског филма „Човек са једном жутом ципелом". Заплет је следећи: стицајем околности, сметени виолиниста је осумњичен да скрива важан микрофилм и зато га прогања моћна злочиначка организација. Главне улоге тумаче Том Хенкс (једна од првих већих улога) и Џејмс Белуши, а редитељ филма је Стен Драготи („Били Кид је био дрипац").

3. Dolls – Лутке (1986)

Људи које је на путу ухватило снажно невреме склањају се у једну усамљену кућу. Испоставља се да у њој живи само симпатичан старији брачни пар који се бави прављењем лутака. Наравно, тај њихов хоби никоме не изгледа необично, али у току ноћи лутке почињу да оживљавају... Редитељ овог култ-хорора је Стјуарт Гордон, а у главним улогама се појављују Јан Патрик Вилијамс, Гај Ролф и Кери Лорејн.

4. The Lightship – Брод светионик (1985)

Тројица наоружаних криминалаца отимају брод-светионик и његову посаду јер се надају да ће тако лакше побећи преко границе. Ова изврсна драма са елементима трилера у неку руку је „двобој" између двојице фантастичних глумаца – Роберта Дивала (вођа криминалаца) и Клауса Марије Брандауера (капетан брода). Филм је режирао Јержи Сколимовски, Пољак који већ годинама ради ван своје земље.

Брус Вилис и Ким Бесинџер у филму „Опасна незнанка" Блејка Едвардса

5. Blind Date – Код нас се зове – Опасна незнанка (1986)

На препоруку свог брата младић се на невиђено састаје са изванредно лепом и занимљивом девојком. Међутим, понесен њеном љупкошћу он заборавља на братовљев савет да јој не допусти да пије јер она тада почиње да се понаша потпуно сумануто. У режији провереног мајстора за комедије, Блејка Едвардса („Пинк Пантер", „Виктор, Викторија", „Мики и Мод", „Шта си радио у рату, тата?", „Сумрак", „Десетка"), главне улоге тумаче Брус Вилис, Ким Бесинџер и Вилијам Денијелс.

Вељко Радосављевић

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

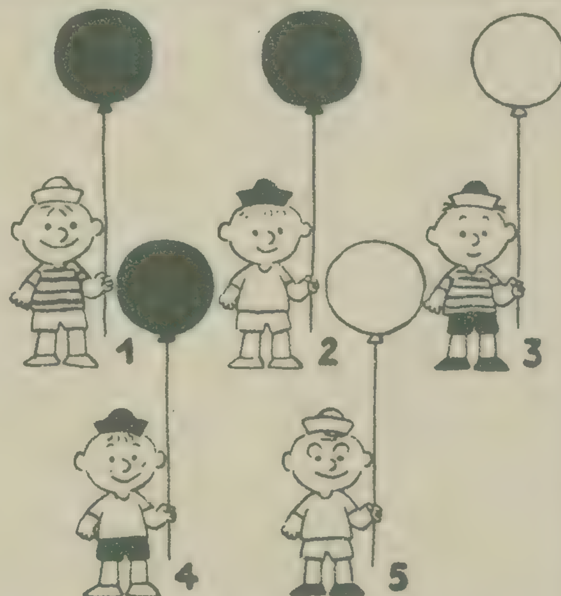
УКРШТЕНЕ РЕЧИ

●	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2					●					●		
3												
4				●			●					
5					●							
6												
7												
8					●							
9				●								
10												

ВОДОРАВНО: **1.** Независност, **2.** Име глумца Шарифа – Четврт, подручје – Ауто-ознака за Кикинду, **3.** Видите слику! **4.** Омладински рукометни клуб (скр.) – Ауто-ознака за Исланд, **5.** Пласт сена – Два иста слова, **6.** Чувар ливаде, пољар, **7.** Изазивање (мн.), **8.** Амерички филмски глумац и плесач, Џин – Име француског шансоњера Монтана, **9.** Бања у Пиринејима – Мушко име од мила, Александар, **10.** Велики кашаљ, хрипавац (покр).

УСПРАВНО: **1.** Врста занатлије, молер, **2.** Направа за ублажавање удараца код возила (мн), **3.** Име и презиме нашег ранијег фудбалског селектора, **4.** Омладинска радна акција (скр.) – Јунак, победник (тур.) – Ознака за ампер, **5.** Симбол јода – Узвик којим се терају коњи – Нота солмизације – Авенија (скр). **6.** Коровска биљка, троскот, **7.** Ваздух (грч.) – Виновник, **8.** Град у Пољској, **9.** Међународна скраћеница за „север-североисток", **10.** Симбол кисеоника – Ознака за волт, **11.** Зимски спорт, **12.** Птичица (песн).

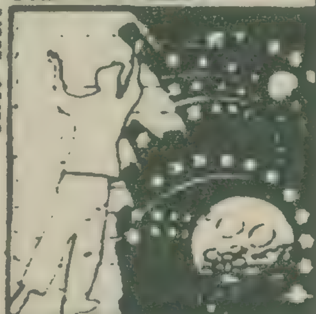
ПОГОДИТЕ ИМЕНА

Да ли можете да погодите имена ових дечака из следећих података? Мића има исти балон као Пера који има исте панталоне као Небојша који има исте ципеле као Бобан који има исту мајицу као Влада.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

ПРОДАВАЦ КИШЕ

Уређује
др Зоран Живковић

Зоран Јакшић

1.

Дошао је у село са северозапада, право из срца пустиње. Било је лето. Сушни период је већ дуго трајао и камене куће су се цаклиле као глазура на колачима тек извађеним из пећи. На средини трга је застао, обрисао зној са чела и покретом руке растерао децу која су галамећи почела да се окупљају. Она храбрија су покушавала да га повуку за пешеве огртача. Када је угледао Лопеза који је седео на веранди, спорим кораком се упутио ка њему.

– Пасје време – рекао је и сео покрај Лопеза. Ваздух на тргу је титрао од јаре. – Није било овакве врућине још од деведесет и прве. Не ваља – завртео је он главом.

Лопез одмери странца. Дошљаци нису били чести у његовом селу.

– Али ја могу да вам помогнем – рекао је дошљак. Лопез га је и даље ћутке гледао.

– Ја продајем кишу – наставио је. – У оној торби – показао је бисаге на леђима ламе на којој је дојахао – имам све непогоде овог света. Имам монсунске пљускове и лаке пролећне кишице, летње провале облака и октобарске тмуше. Имам росе, мразеве и магле, пљускове и град. Могу да окончам ову јару кад год

пожелиш. Овако – и пуцну прстима.

Лопез слеже раменима.

– Коме то треба?

– Коме? – Продавац се осврну. – Погледај мало ову пустош око себе, пријатељу. Голи песак и камен. Све исто као пре сто година када су твоји преци први пут дошли у ову долину. Зар не пожелиш да видиш око себе зелене вртове, ливаде и пашњаке? Ово место би могло да буде прави рај. Зар те напредак уопште не занима.

Лопез уздахну.

– Не знам – рече он. – Мом оцу и његовом оцу било је добро овако, зашто не би и мени? – Он диже поглед према небу. – Мада... овај пут је суша стварно сувише дуга. Ако је то што си говорио истина, можда би која кап на гладне усеве ипак добро дошла, ко зна?

2.

Заједно су се попели до Анђеоског врха, каменитог брега који је надвисивао село. Бели кречњак око њих треперао је од јаре. Продавац кише ишао је испред Лопеза и водио за собом ламу. Када су дошли до највише тачке, продавац се обазре и рече: – Овде ће бити добро

Село је лежало у удолини на преко пола километра испод њих, беле кућице налик на коцке шећера, кржљави одомаћени кактуси разбацани ту и тамо по спрженом песку.

– Дођи да ми помогнеш – рекао је продавац Лопезу. Из бисага је почео да вади делове неке чудне машине и да их склапа на стени Анђеоског врха. Лопез му притече у помоћ и ускоро се пред њима дизала чудна скаламерија од сребрнастог метала.

– Ето – рече продавац. – То је све.

Лопез сумњичаво погледа потпуно ведро небо.

– Видећеш – насмеја се продавац и намигну му.

3.

Тог јутра Лопез се пробудио у зноју, врелина је била неподношљива. У сну му се указао продавац кише са својим огртачем боје кремена. Наднео се над стењем Анђеоског врха раширених руку и сабласним гласом прозборио: – Нека лету дође крај. – Утисак који је оставио сан био је још увек веома јак. Разбуђен, Лопез уклони комарник који је штитио његов кревет од пецкавих мушица и приђе прозору, сав мокар. Ветар се играо металним змајевима на таваници веранде, врео и сув, а иза, предео праскозорја Лопезу се учини некако мрачан, претећи, беле фасаде једва да су се виделе. Када је дигао поглед, угледао је тамну масу облака. Негде у даљини севну муња, а после извесног времена зачу се потмула тутњава. Онда Лопез постаде свестан још једног звука: равномерног, тихог шуштања. Ветар се појача и донесе до њега мирис влаге. На село је падала киша.

4.

Киша није престала ни до поднева. Деца су истрчала на трг, скакала по киши, правила колаче од блата, прскала се и смејала, све док их родитељи нису једно по једно одвели кућама. Старији становници села стајали су под стрехама, гледали небо и вртели главама. Киша је настављала да пада.

Зеленило је почело да буја. Чудне травке, сочних, тамнозелених листова, за које Лопез није знао ни да постоје у тим крајевима, избијале су између домаћих биљака и расле невероватном брзином. Цветне крунице отварале су се и пружале латице неописивих боја у сусрет влази. Готово да су гледали поврће како расте, махуне су биле набреклије и веће него што је Лопез икада видео у животу. Средином сеоца, кроз јарак који је од памтивека био сув, поче да протиче вода. А киша није престајала.

Након неколико дана Лопез потражи продавца кише. У рукама је носио боцу пића коју је хтео да му поклони. Станодавка код које је одсео рече му да је странац недавно оседлао ламу и отпутовао у правцу југоистока. Док је говорила, поглед јој се непрестано враћао небу. Лопезу се учини да у изразу станодавке примећује трагове зебње.

Уместо да престану, падавине су се појачавале. Понекад је само сипало, понекад лило као из кабла, али се никада није прекидало. Биљке које су пре само пар дана бујале сада су почињале да добијају неку нездраву боју и да копне. Беле зидове сеоских кућа захватала је плесан, све више ширила и јачала, село је задобијало болесну, јесењу боју. Погледи људи окренути небу сада су били забринути и огорчени. – Хоће ли овоме доћи крај? – говорили су. Киша је спирала боју са зидова, дрвенарија је трулила, а храна се кварила.

Онда је постало хладно. Ледени ветар, једва који степен изнад нуле, фијукао је селом и бацао по прозорима кућа кишне капи оштре попут иглица. Људи, ненавикли на такво време, тресли су се од хладноће. Почеле су болести и уместо да се повуку постајале су све жешће и опасније.

У очајању Лопез се скоро сваког дана пењао на Анђеоски врх, а сребрна машинерија стајала је тамо попут каквог злокобног тотема. Није било продавца кише који би му рекао шта да учини са њом. Лопез је насумце вукао полуге и притискао прекидаче, али без икаквог резултата.

Ледени ветрови претворили су се у олује. Звиждали су по прозорима, продирали у најмање пукотине и доносили убитачну хладноћу. Биљке су почеле да се савијају и пропадају, а по селу се могла видети још само покоја пожутела травка.

Једног јутра, Лопез из своје кутије са алатом извади велики чекић и упути се на Анђеоски врх. Силовит пљусак, праћен жестоким ветром, дочека га на излазу из села. Као да је природа желела да га заустави и врати назад. Лопез стаде да се пење козјом стазом, а облаци су се спуштали све ниже, као да ће га дохватити. Када је доспео на врх, село се готово није видело у тамним веловима кише. Лопез приђе сребрној машини и свом снагом замахну чекићем.

Први ударац запара металну површину и нешто оштро запршта унутар машине. Киша се сместа промени, а ветар зазвижда двоструком силином. Лопез поново замахну чекићем, па поново, и сваки пут је киша, готово у истом тренутку, мењала јачину. Машина се под његовим ударцима претварала у безобличну масу лима, а из ње је избио стуб црног дима. Лопез поново замахну и у том тренутку громогласна експлозија потресе Анђеоски врх, а њега нешто баци увис. Када је отворио очи, од машине је преостало само неколико искривљених металних крхотина, а густ, смрдљив дим се ковитлао над камењаром. Дигао је поглед и није могао да поверује.

Киша је престала. Црни облаци комешали су се као живи, вијорили и претапали један у други, али више није било ни капи кише. Оштар, јесењи ветар је и даље брисао камењаром и то је било све.

Лопез се придиже полако, и болно зашепа назад козјом стазом. Након извесног времена осети меки, паперјасти додир по образу. Дигао је поглед и угледао прве пахуљице како се, лелујајући на ветру, спуштају на незаштићено село. Дуга јесен најзад је дошла до краја.

Уређује Диего Варагић

Мода у Загребу

Желела бих да ми одговориш где у мом граду може да се набави модни магазин „VOGUE"?

СВЕТЛАНА
Загреб

Потражи га у продавницама „Младости".

Ћао, рагаци!

Хтела бих да се дописујем с младим Италијанима. Зато вас молим да објавите адресу неког њиховог часописа за младе.

ДАНИЦА
Копар

Можеш да се јавиш на једну од ових адреса:
PANORAMA PER I GIOVANI
Via Saredo 74
00173 ROMA – Italia
или...
TUTTOGIOVANI NOTIZIE
Piazza Ateneo Salesiano 1
00139 ROMA – Italia

Стари Нови свет је био њихов

Желео бих да знам која све индијанска племена још живе у пределима Северне Америке? Наведите ми макар двадесетак.

ПЕЂА
Лозница

Ево листе најбројнијих: Кри, Потаватоми, Микмак, Блекфит, Чејен, Арапахо, Спокан, Апачи, Навахо, Тлингит, Валавала, Сенека, Онеида, Чероки, Винебаго, Омаха, Дакота, Чикасо, Папаго, Хопи, Јуте, Шошони, Снејк, Сан Хуан, Киова...

Само за списатеље

Како да издам књигу за децу?

МАРИЈАНА НЕСТОРОВИЋ
Гружа

Пишем песме и желим да издам књигу.

АНА
Петровац

Хоби ми је писање и желео бих понешто да објавим. Коме да се обратим?

ЧИТАЛАЦ из Котора

По један примерак рукописа пошаљите на адресу:
ИРО „Вук Караџић"
– редакција –
Краљевића Марка 9
11000 БЕОГРАД
Рекли су нам да ће све што је за штампање бити уврштено у издавачки план (или уредно враћено ауторима).

Риба одговара риби

ЋАО! 30.7.1989.
БЕОГРАД

Пишем вам са једном лудом идејом. Досетила сам се да би за све било корисно када би „убацили" мало астрологије тачније, да „убаците" нешто о томе како се прави хороскоп, о положају звезда које утичу на хороскоп.

Воли вас: ВАША РИБА
12.3.1973. у 4.00 h

ПОДЗНАК: ВОДОЛИЈА
у Београду

О томе смо већ размишљали. Оклевамо јер не бисмо желели да личимо на друге, што није лако постићи. Дакле, још мало стрпљења.
Да ли знаш да је и „Забавник" Риба?

Најбржа услуга

Колико времена треба да писмо из мог града стигне у Њујорк и шта да радим ако оно треба да приспе тачно 4. новембра?

АНА
Шабац

У најбољим условима писмо из Шапца путује три дана до Њујорка. При том је неопходно да се у шабачкој пошти тражи „најбржа услуга" која се и највише плаћа.

Ако се писмо шаље из Београда, може да стигне и за један дан (опет ако се имају у виду идеални услови које нико не може да гарантује).

Сами смо израчунали да су четири дана реалан просек. Пошаљи писмо, из Шапца, 1. новембра ујутро. Имаће пуно изгледа да стигне на одредиште жељеног датума. А ако га пошаљеш из Београда 2. новембра, готово да неће бити промашаја.

Не заборави да тражиш „најбржу услугу". Само на тај начин писмо ће одмах бити прослеђено даље...

Хоби као антидосада

Почетком распуста неки од нас отишли су на село, а неки на море. То је, углавном, било супер. У Београд смо се вратили већ првих дана августа и онда, одједном, нисмо знали шта да радимо, па смо се страшно досађивали.

Реци нам шта да радимо што би нам користило целе школске године а није у вези са учењем. Ми смо, иначе, одлични ђаци.

„X"

Сваки одмор, ако је само ленствовање, седење и траћење времена, брзо изгуби смисао, што сте и сами осетили. Ваша „побуна" је добар знак. Зато – да вас други не би водили за руку – одаберите хоби. Смислите забаву која вам нешто значи.

Испитајте себе... Избор је велик. Хобијем може да се испуни слободно време током читаве године, и више од тога. Није редак случај да постане смисао читавог живота.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Марија Митровић, 15315 Зајача – 10 година, сакупља салвете, поштанске марке, стари новац и постере.

Ненад Новović, Трг Е. Кардеља 30, 81000 Титоград – сакупља постере и жели да се мења.

Валентина Марко, А. Г. Матоша 4, 56236 Илок – 11 година, сакупља постере, значке, разгледнице и сличице Снупија.

Љиља Малешевић, Радничка 4, 14220 Лазаревац – 15 година, сакупља постере.

Драгана Дробац, Вељка Влаховића 18/19, 26000 Панчево – 16 година, воли музику, спорт и дописивање.

Милица Челиковић, III булевар 132/10, 11070 Нови Београд – 15 година, воли филмове и музику, сакупља постере.

Романа Зајец, Јагњеница 13а, 61433 Радече – сакупља сличице „Животињско царство".

Азра Корлатовић, Рударска 53/Б2, 75000 Тузла – 15 година, воли кошарку и музику, сакупља постере страних група.

Бранко Марковски, 4. јула 12, 92326 Пехчево – 17 година, воли дописивање, музику, спорт и филм.

Предраг Крстић, Schmidener str. 123, 7000 Stuttgart 50, Deutschland – 16 година, воли путовања и музику, сакупља марке, слике и постере.

Марина Вурушић, Салајева 15, 42300 Чаковец – 17 година, сакупља постере групе Брос.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

УКРШТЕНЕ РЕЧИ: самосталност, Омар, реон, ки, Бора Ђорђевић, орк, ис, стог, кк, ливадар, изазови, Кели, ив, аро, Аца, рикавац.

ПОГОДИТЕ ИМЕНА: 1. Влада, 2. Пера, 3. Бобан, 4. Мића, 5. Небојша.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1971

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
др Живорад Миновић

Руководилац ООУР-а и главни и одговорни уредник „Политикиног Забавника"
Дарко Рибникар

Заменик главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никше Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Дарко Рибникар, Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Славољуб Кецић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 12.000 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 132.600 динара, полугодишња 265.200 динара, годишња 530.400 динара

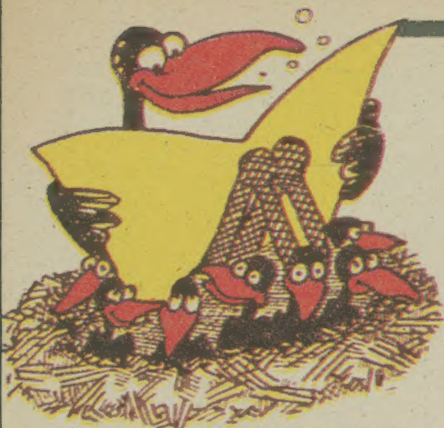
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 265.200 динара, полугодишња 530.400 динара; годишња 1.060.800 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" – ООУР „Продаја" – претплата на лист: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ:

САД	USD	51.–
СР НЕМАЧКА	DEM	97.–
ШВЕДСКА	SEK	328.–
ФРАНЦУСКА	FRF	327.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	83.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ЗАБАВНИКОВА РАДИОНИЦА

ПРЕВИЈТЕ ЛАВУ РАНЕ!

Ако вам је лето било наклоњено па сте стекли много нових пријатеља, ако вам распуст није био баш по вољи па сте остали жељни нових познанстава... И за једне и за друге „Радионица" има леп поклон – игре наших дописних чланова!

Драги наши радионичари!

Надамо се да вам је „Мувалиште" помогло својим саветима и да нову школску годину дочекујете срећно заљубљени. А ако сте којим случајем и даље несхваћени и усамљени не брините – „Мувалиште" ускоро наставља са радом.

У међувремену вам поклањамо нове игре да се забавите са пријатељима или стекнете нове познанике. Биће довољно да шапнете тајанствену поруку: „Крећем у лов на закопано благо. Хоћеш ли са мном?"

Игру нам шаље **Весна Југова из Титовог Велеса.**

Да бисте испробали Веснин рецепт за проверу храбрости и сналажљивости, осим табле коју прилажемо потребно вам је и 12 картица са следећим речима: хлеб, лек, мирис, драгуљ, златни ланчић, сладолед, чоколада, завој, мач, весла, гост и вода.

У овој необичној потрази учествују два или четири неуморна трагача. Бацањем коцкица они одлучују са ког ће слова кренути (играч који први добија шестицу бира наравно први, затим онај који други добије тај број и тако до последњег, ако учествују четири трагача). Пошто се распореде, потрага може да почне: прво ће сваки узети по шест картица, односно по три уколико су четири играча.

Фигуре се померају у правцу стрелице, а број пређених поља одређује се бацањем коцкице.

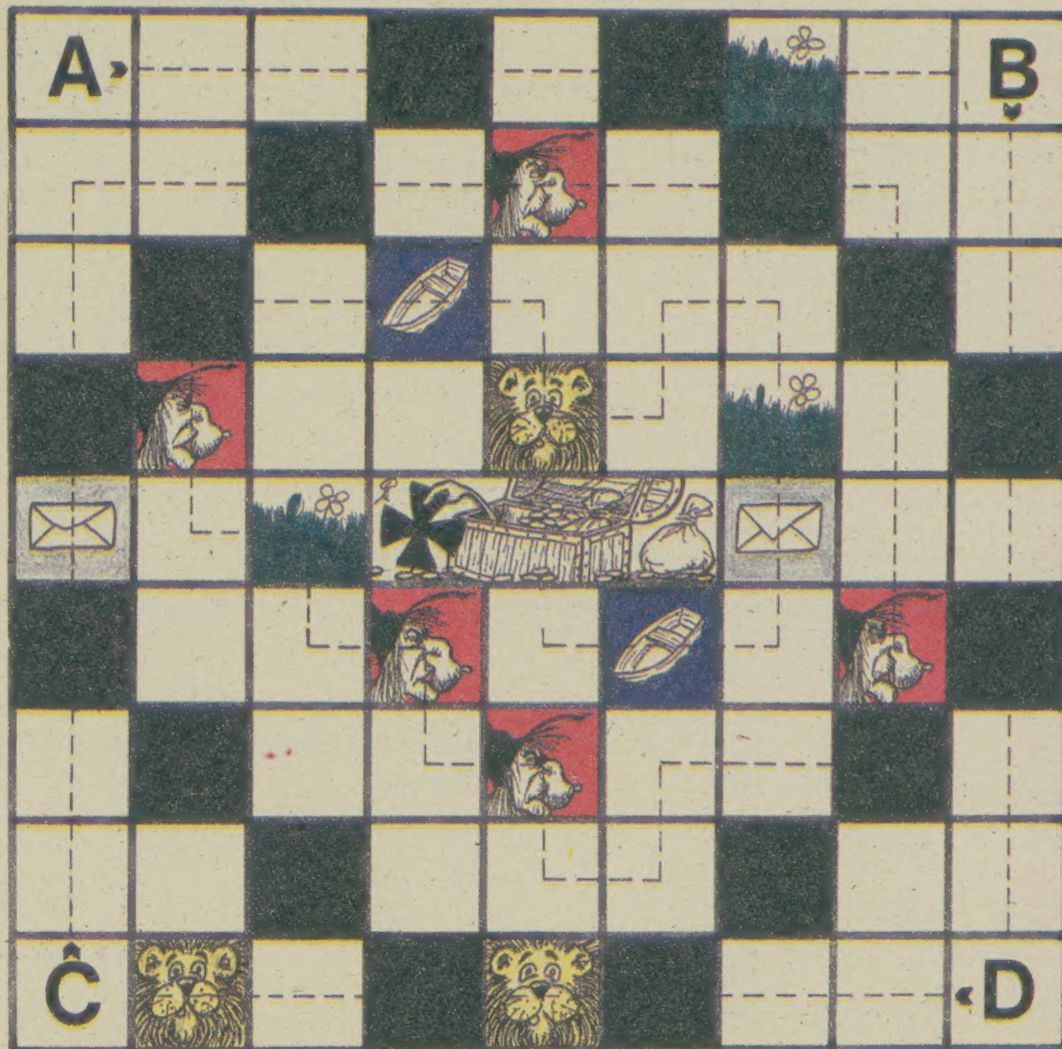
Свакако да нема авантуре без препрека, опасности... Да видимо шта све може да се деси нашим јунацима:

ЦРНА ПОЉА – То су пећине у којима живе змајеви. Ако имате картицу на којој пише „мач", готово је сигурно да ћете победити, што значи да мирно настављате свој пут. Уколико сте били неопрезни па сте у авантуру кренули без неопходне опреме – баците коцкицу, можда још има наде за спас. Ако добијете 3 или 5 – ви сте срећковић, јер то значи да змај спава и да можете даље, али ако немате мач и змај не спава, преостаје вам само једно: пропустите два бацања и сачекајте док змај заспи.

(Напомена: свака употребљена картица избацује се из игре и не може више да се користи.)

ЧАМАЦ – Стигли сте до дубоке реке, што за вас неће бити никаква препрека уколико поседујете картицу на којој пише „весла". Ако их нисте понели, вратите се два поља уназад (биће вам потребан залет да у следећем бацању „прескочите" реку, али само са четворком на коцкици).

ВЕШТИЦЕ – На овим пољима чекају вас страшне вештице! Али, нема разлога за панику, и оне су само жене и као такве обожавају да буду дотеране. Понудите им драгуљ, златни ланчић или мирис и пустиће вас да безбедно прођете. Ако немате ништа од поменутог, вештице ће бити јако љуте – протераће вас чак до места са ког сте кренули у потрагу (до вашег старта)...

ЛИВАДА – Најзад мало одмора! Наравно да вас је пут изморио па сте гладни и жедни. Послужите се хлебом, сладоледом или чоколадом, а ако немате ништа од тога – задовољите се водом, њу сте ваљда понели. Уколико имате нешто за освежење, останите на ливади само један круг. У супротном, биће најбоље да преспавате два бацања како бисте на тај начин сакупили снагу за даљи пут.

ЛАВ – Наишли сте на рањену звер. Ако се сећате басне у којој је миш помогао свом комшији лаву и извадио му трн из шапе, онда знате и златно правило да у шуми треба гајити добросуседске односе. Никад се не зна...

Дакле, ви ћете лаву превити ране завојем или му дати лек који ће му помоћи да лакше преболи. Ако немате ништа од тога, останите уз несрећну звер и правите јој друштво два круга – то је најмање што можете да учините за њу. Уколико процените да би за лава било значајније да тркнете по помоћ него да беспомоћно седите крај њега – баците коцкицу. „Двојка" или „четворка" омогућују вам да кренете даље, остали бројеви упућују вас право на старт.

ПИСМО – На путу сте нашли писмо. Можда је нешто важно? На жалост, слова су тако ситна да не можете да их прочитате без лупе коју, наравно, немате. Не брините – она се налази код неког од играча. Погледајте добро ко вас прати и схватићете да играч који се налази одмах иза вас има лупу. Станите на његово поље, љубазно га поздравите и замолите га да вам је остави. Наравно, читање писма одузеће вам читав један круг, што и није неки губитак ако се сетите да сте захваљујући њему управо стекли пријатеља који је био тако љубазан да вам позајми лупу!

А кад већ говоримо о пријатељству, добро би било да поменемо још нешто: уколико сте срећни добитник картице на којој пише „гост", то значи да у једном тренутку можете позвати било ког играча у госте, односно на поље на коме се у том тренутку налазите. (Сами одаберите да ли ће то бити играч коме ће гостовање на вашем пољу помоћи да се приближи циљу или...)

М. М.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

„ОЗОН" | ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК | (РАДИО-ЕМИСИЈА БЕОГРАДА 202)

Графити 89.

Ваши графити, у огромним количинама, и даље пристижу на адресу ОЗОН-а. С обзиром да смо у нашој заједничкој игри прегурали пролеће и лето и да нас очекују јесен и зима, када ћемо игру завршити, ред је за један краћи резиме.

Број оних који су се досад укључили у игру је преко хиљаду и сто. На адресу ОЗОН-а стигло је близу 7 хиљада разних графита. Графите су послали „графитомани" из целе земље и Ала из Совјетског Савеза.

Ако сте и ви расположени да учествујете у игри, и да неки од ваших „бисера" осване у књизи коју штампамо крајем године, времена има. Најлакши начин је да одговорите на једно (или сва три) питања које „ЗАБАВНИК" објављује сваког петка и да те своје духовите одговоре пошаљете на адресу: **РАДИО-БЕОГРАД 202, Хиландарска 2, за „ОЗОН" – ГРАФИТИ '89, 11000 Београд.** Сва обавештења можете добити преко телефона: 011/346-775, недељом од 20 до 1 сат и понедељком од 17 до 20 сати – тада увек неко из екипе ОЗОНА дежура спреман да вас обавести о свему што је везано за ГРАФИТЕ.

ИЗБОР ПРИСТИГЛИХ „БИСЕРА" ГРАФИТА:

1. Најбоља дефиниција свемира: у ничему ништа фиповано празним!

Гоца Б. Београд,

2. Срећа је бити без оружја, а пуцати од здравља!

Миорад Кнежевић, Нови Козарци

3. Када размажено дете пише графите по зиду, са собом води и молера!

Гилберто, Београд,

4. Увек је у моди купаћи костим из три дела: папуче, шешир и наочаре за сунце!

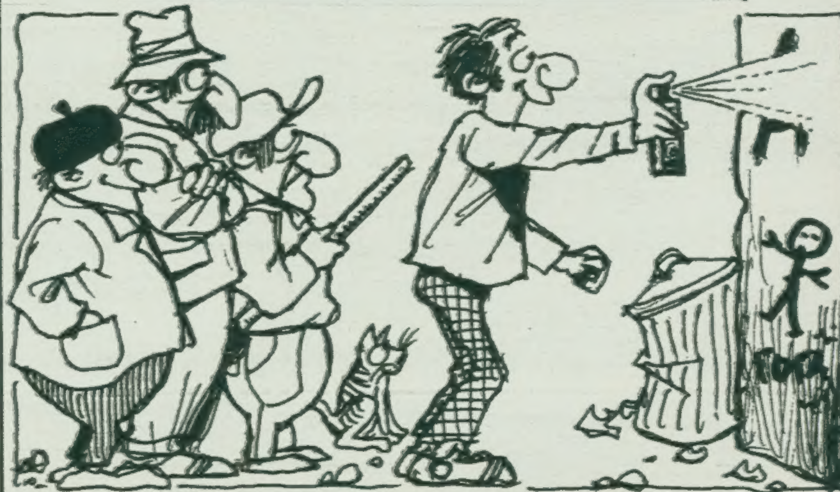
Гилберто, Београд

5. Безнадежан случај је лампа која ради на сунчеву светлост.

Ксенија, Смедеревска Паланка

ТРИ „ЗАБАВНИКОВА" ПИТАЊА:

1. Која је идеална дефиниција жене у једној реченици?
2. Која је идеална дефиниција мушкарца у једној реченици?
3. Шта тачно значи „имати пех"?

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

WALT DISNEY
МИКИ

УФ! КАКВА ГОМИЛА ПОДАТАКА И БРОЈКИ!

МОЖДА ЋЕ МИ МИЋИН НОВИ КОМПЈУТЕР ПОМОЋИ ДА НА ВРЕМЕ ЗАВРШИМ ИЗВЕШТАЈ!

ЗДРАВО! ТИ СИ МИКИ! МОРАШ ДА НАПИШЕШ ИЗВЕШТАЈ ДО ЧЕТИ-РИ САТА!

ОТКУД САМО ЗНА СВЕ ТО?!
© 1989 The Walt Disney Company
All Rights Reserved

Е, БАШ ДА ВИДИМ КОЛИ-КО ЈЕ ОВА МАШИНА ПА-МЕТНА!

ОВАКО ПРЕРУШЕН СИГУРНО ЋУ ЗБУНИТИ ТОГ ЕЛЕКТРИЧ-НОГ ПАМЕТЊАКОВИЋА!
Distributed by King Features Syndicate

ЗДРАВО! ТО СИ ТИ, МИКИ! ОВОГ ТРЕНУТКА ЈЕ ИСТЕКЛО ВРЕМЕ ЗА ИЗВЕШТАЈ КОЈИ ЈЕ ТРЕ-БАЛО ДА ЗАВРШИШ!
3-5